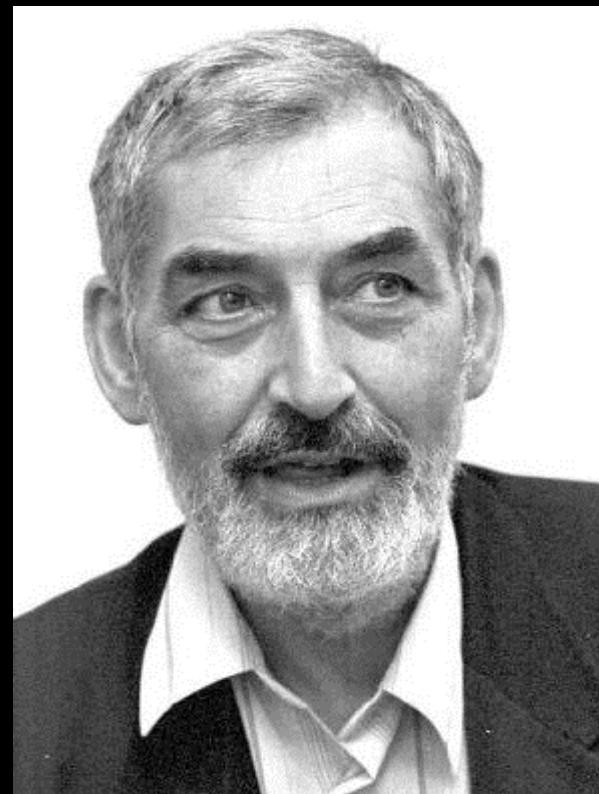

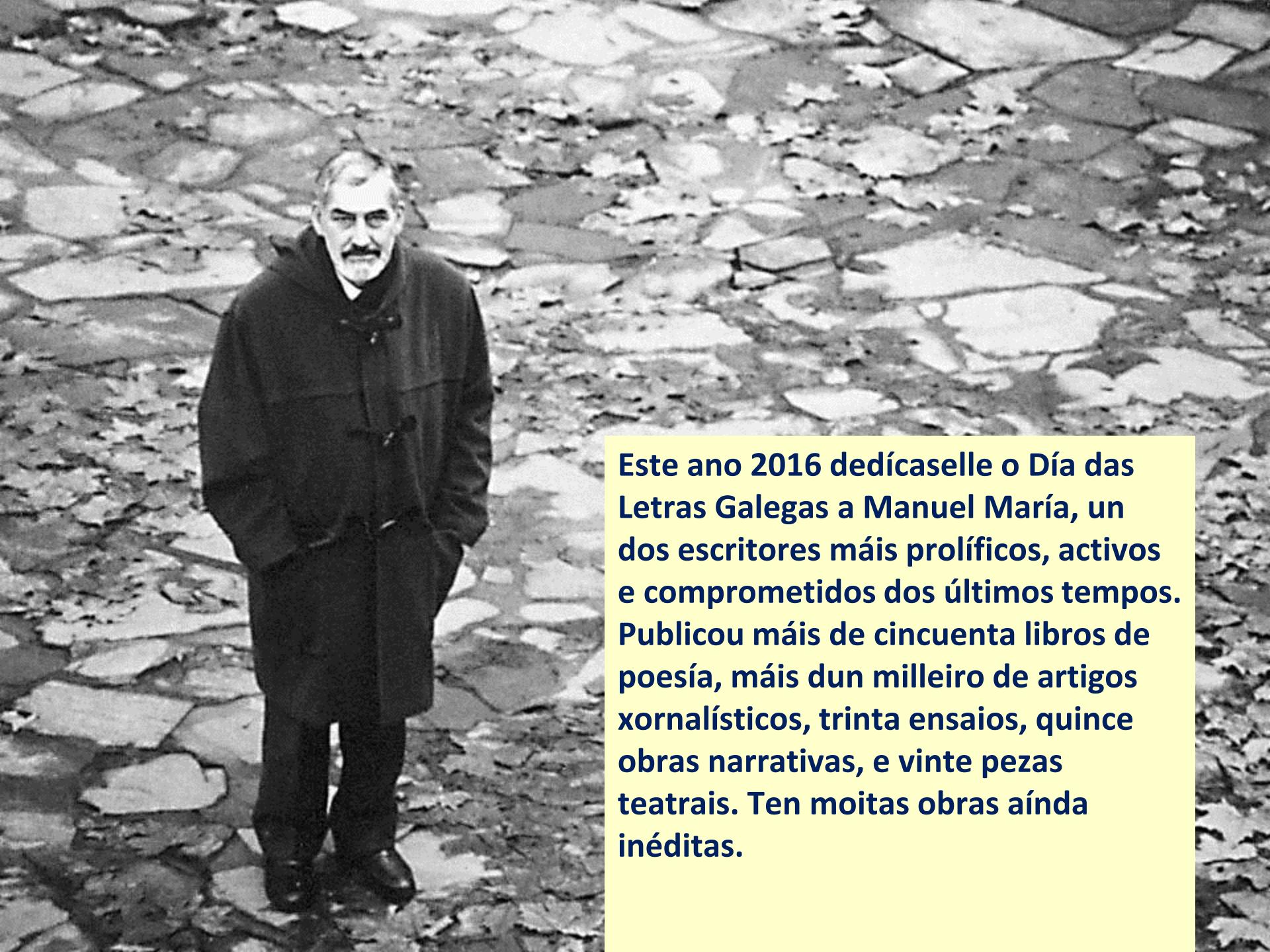
GALEGO

Manuel María

Manuel María

Vida e obra

Este ano 2016 dedícaselle o Día das Letras Galegas a Manuel María, un dos escritores más prolíficos, activos e comprometidos dos últimos tempos. Publicou máis de cincuenta libros de poesía, máis dun milleiro de artigos xornalísticos, trinta ensaios, quince obras narrativas, e vinte pezas teatrais. Ten moitas obras aínda inéditas.

Toda a súa obra reflicte o seu amor ao país, á súa terra, á xente, á súa dona, ás cousas cotiás... Dedicoulle unha especial atención aos nenos e nenas con poemarios, contos, obriñas teatrais... Foi traducida a numerosos idiomas: catalán, éuscaro, castelán, inglés, ruso, bretón, ...

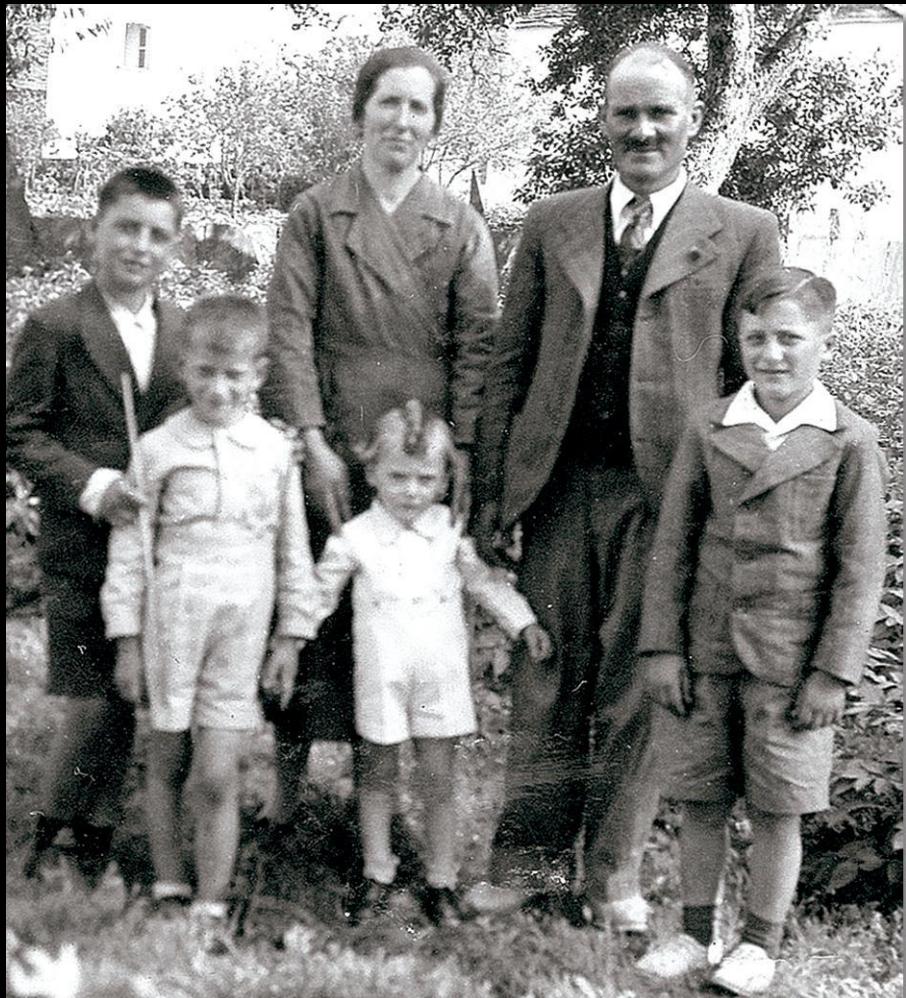

Manuel María ao pé do “seu” regato do Cepelo.

**Manuel María
Fernández Teixeiro,
naceu en Outeiro de Rei,
na casa das Hortas,
o 6 de outubro de 1929.**

-Comeza a escola en Outeiro en plena guerra civil e logo prepara en Rábade o ingreso no Instituto, cun mestre que dedica as tardes dos sábados a ler e comentar textos poéticos galegos.

Manuel María cos pais e irmáns (1940)

Manuel María con 11 anos

**1942: Inicia o Bacharelato no Instituto
Masculino de Lugo.**

Manuel María con 16 años

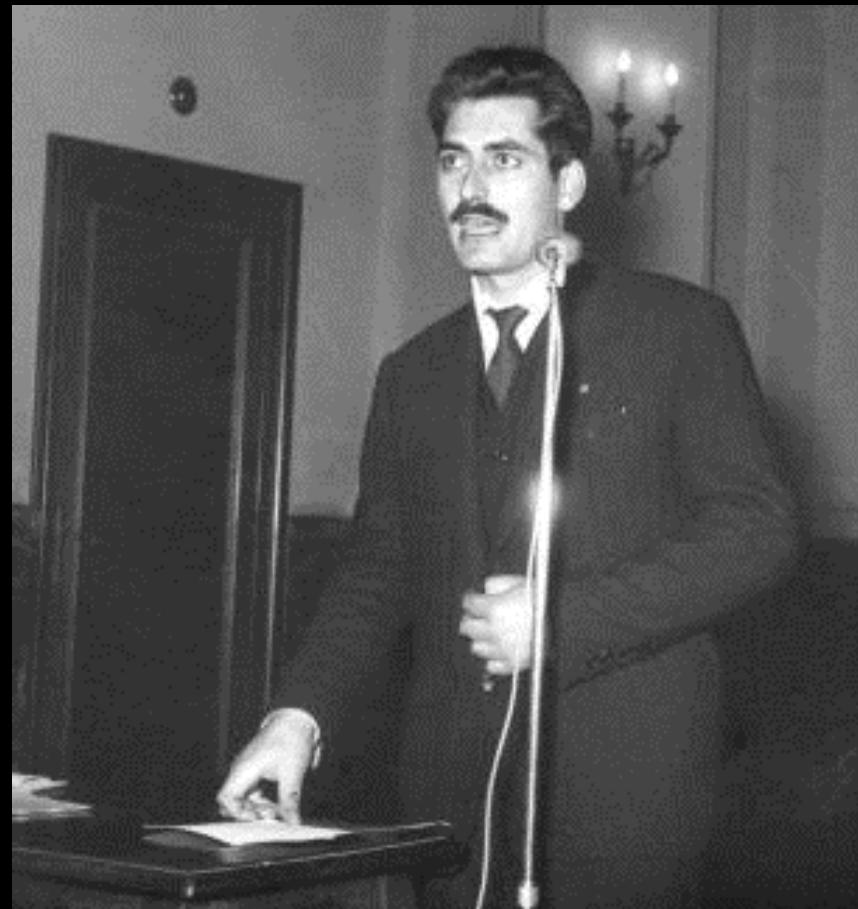
**-1949: Con só dezanove anos
pronuncia no Círculo das Artes de
Lugo a súa 1ª conferencia.**

Intégrase no faladoiro do café *Méndez Núñez* de Lugo, convidado polo poeta Luis Pimentel, na que participan tamén escritores como Ánxel Fole, Ramón Piñeiro, Aquilino Iglesia Alvariño, Álvaro Cunqueiro ou Carballo Calero.
Nesta época, de posguerra e censura, os faladoiros dos cafés eran os únicos foros de intercambio cultural e político.

Co equipo de fútbol do Instituto de Lugo (1949)

-1949: escribe o seu primeiro poemario, *Muiñeiro de brétemas*, que sairá ao ano seguinte na colección *Benito Soto*, de Pontevedra.

(1950)

O seu primeiro libro de poemas ten un triplo valor histórico: é o primeiro libro que publica Manuel María, é a primeira obra que sae á luz dun poeta novo despois da guerra e é o texto que marca a aparición dunha nova corrente poética na lírica galega: a *Escola da Tebra*.

-1949: Matricúlase por libre en Filosofía e Letras na USC, estudos que abandona ao ano seguinte para comenzar Dereito.

-Nacen os primeiros versos de *Morrendo a cada intre*.

-A morte en accidente do seu irmán máis novo prodúcelle unha profunda crise íntima e relixiosa que o leva a escribir *Libro de pregos*.

-1952-53: Fai o servizo militar en Parga e en Compostela, onde coincide con Uxío Novoneyra.

-Participa nos faladoiros do café “Español”, onde entra en contacto con intelectuais galeguistas como Luis Pimentel.

En Compostela con Maside, Uxío Novoneyra...

-En Lugo, xa liberado do servizo militar, inicia os estudos e prácticas de Procurador dos tribunais, publica o seu segundo poemario e gaña o Premio Castelao de Poesía do Centro Galego de Bos Aires.

-1953 escribe a primeira redacción de Terra Chá, que é un verdadeiro reencontro coa vida chairega e coas súas raigames labregas. Son anos de intensa creación poética, con varios libros, algúns que se publicarán moito máis tarde.

-1954: Publica *Advento* (Bos Aires) e *Terra Chá* (Lugo).

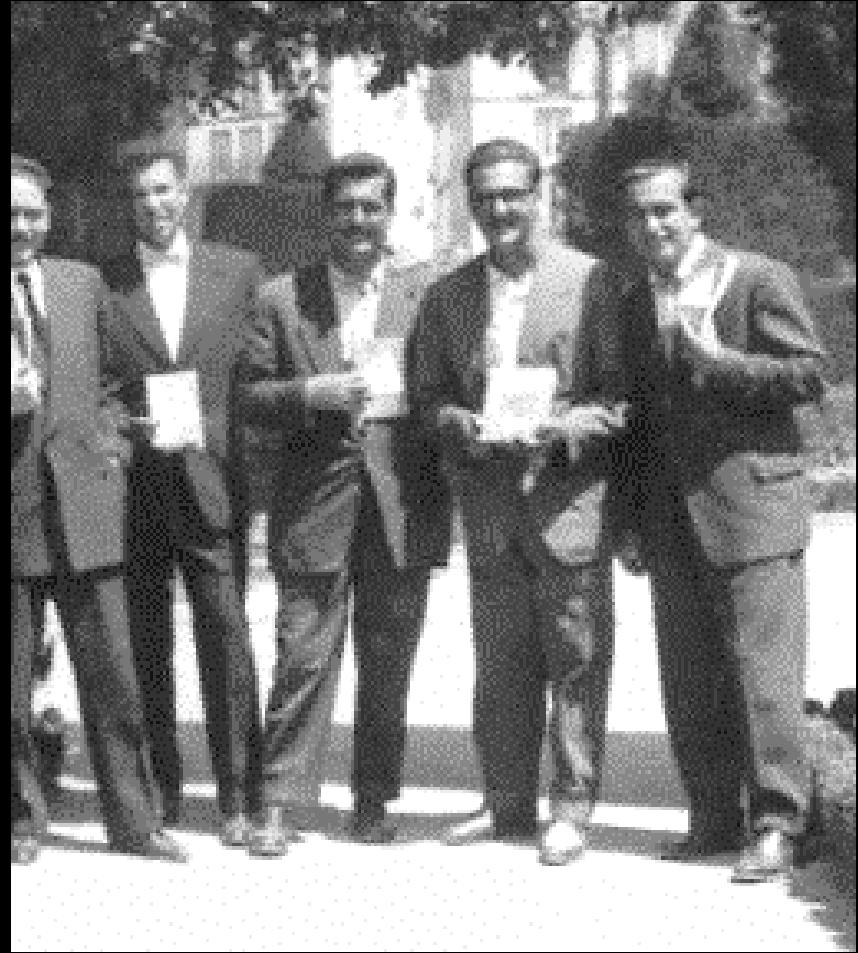

-1958: Instálase en Monforte de Lemos, onde exercerá a actividade profesional de Procurador dos Tribunais ata a súa xubilación.

-Publica *Documentos persoais* (Lugo).

Con Vicente Risco na exposición de Celia Cortés, 1959.

Xulio Cuns, Méndez Ferrín, Manuel María, Franco Grande e Ramón Lourenzo en Compostela, 1957.

**-1960: Casa con Saleta Goi, a que
será a súa compañeira durante
toda a vida.**

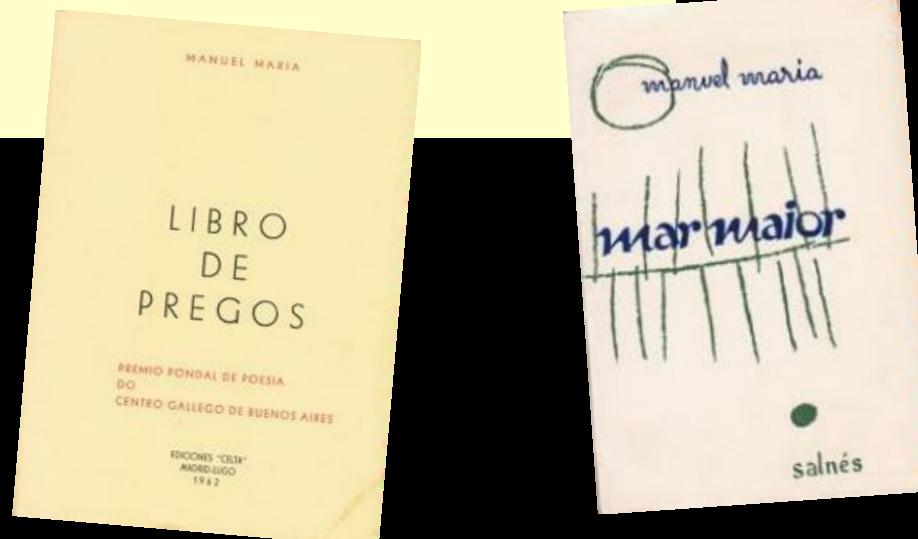
Con Saleta, 1959.

-Entre 1959 e 1963 mantén unha grande relación co grupo de intelectuais de Ourense (Vicente Risco, Otero Pedrayo, Florentino L. Cuevillas...) e asisten ás primeiras reunións para reorganizar o nacionalismo galego. Intensifica a súa creación, non só como poeta, senón tamén como narrador e dramaturgo.

-1962: *Libro de Pregos* (Lugo).

-1963: *Mar Maior* (Vigo).

Ramón González Alegre, Aquilino Iglesia Alvariño, Saleta Goi, Manuel María, Méndez Ferrín, Carlos Somoza e Villar del Río.
Día da Patria Galega (1960)

Nestes tempos comprométese co
nacionalismo e percorre o país
participando en importantes
acontecementos para a cultura
galega: a presentación de Raimon e
da Nova Canción Galega, a creación
da colección de poesía Val de Lemos,
a edición de discos en colaboración
coa discográfica EDIGSA, a
inauguración da Libraría Xistral...

No campo creativo a súa voz é cada
vez más comprometida e
combativa...

Manuel María e o
grupo da Nova
Canción Galega, 1968

El Progreso, 25, Xuño, 1969

Multa de 75.000 pesetas al poeta Manuel María

Por haber participado en un acto que provocó expresiones subversivas

El poeta lucense Manuel María Fernández Teijeiro ha sido sancionado por la Dirección General de Seguridad con una multa de setenta y cinco mil pesetas por haber presidido, según la correspondiente resolución, un acto que provocó expresiones subversivas en un aula de la Facultad de Ciencias Políticas y Económicas de Madrid. En el acto, que se indicó que el referido acto consistía en un recital de poesía bajo el título "Galicia contra la reacción", se realizó una pancarta alusiva al "imperialismo" y colocándose en el plató súper.

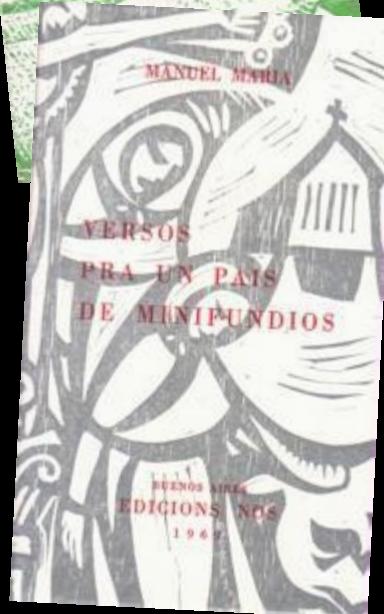
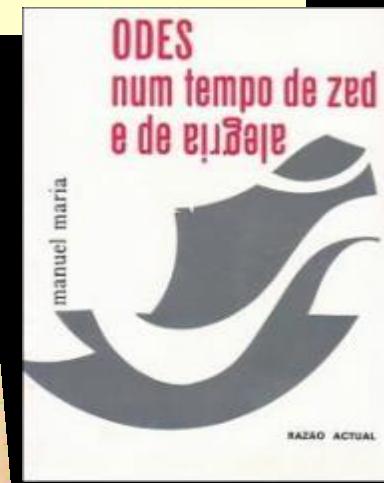
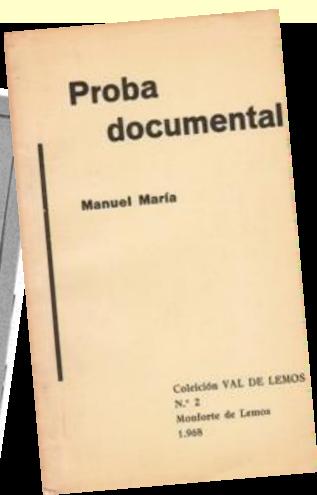
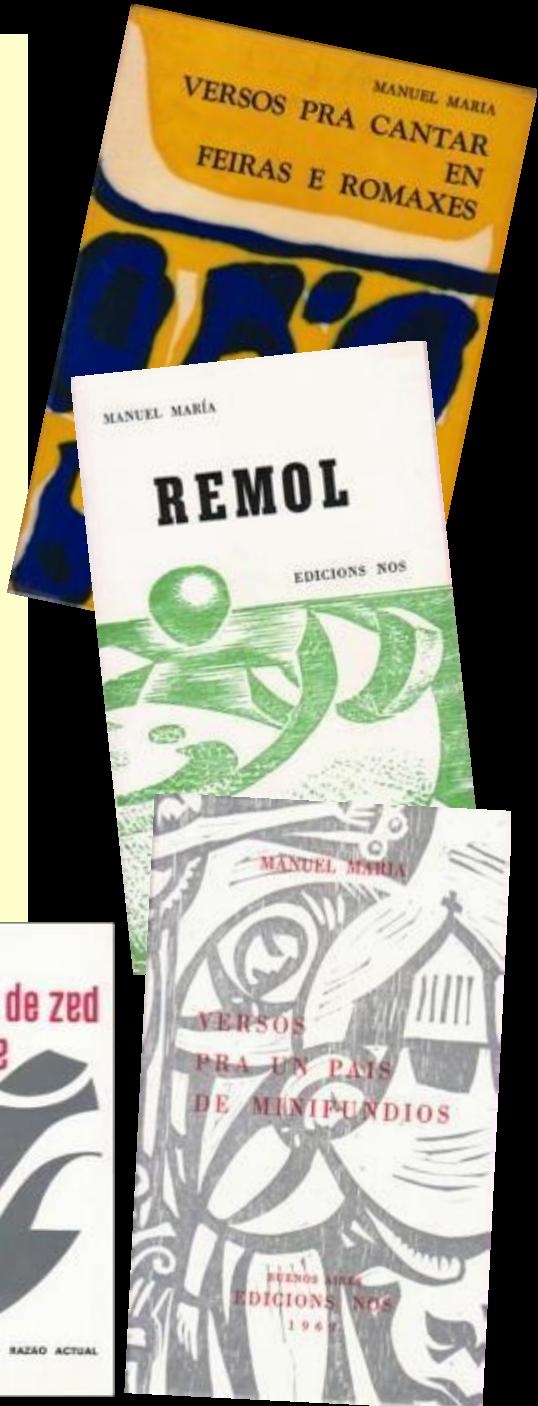
A black and white photograph showing five men standing behind a large, ornate wooden podium. From left to right: a man in a dark jacket, a man in a light-colored jacket, a man with glasses in a dark jacket, a man in a light-colored jacket, and a man in a dark jacket. They are all smiling at the camera.

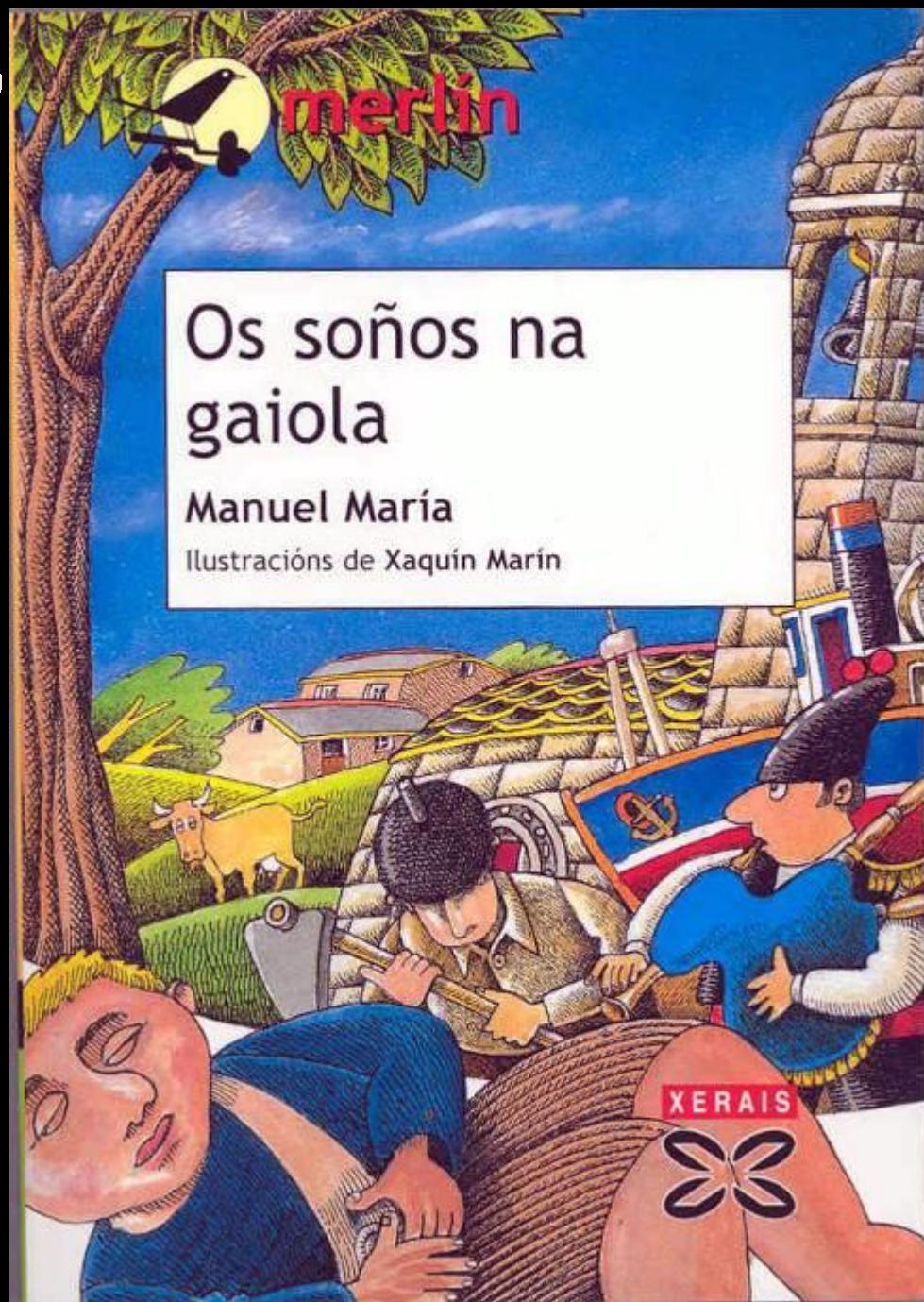
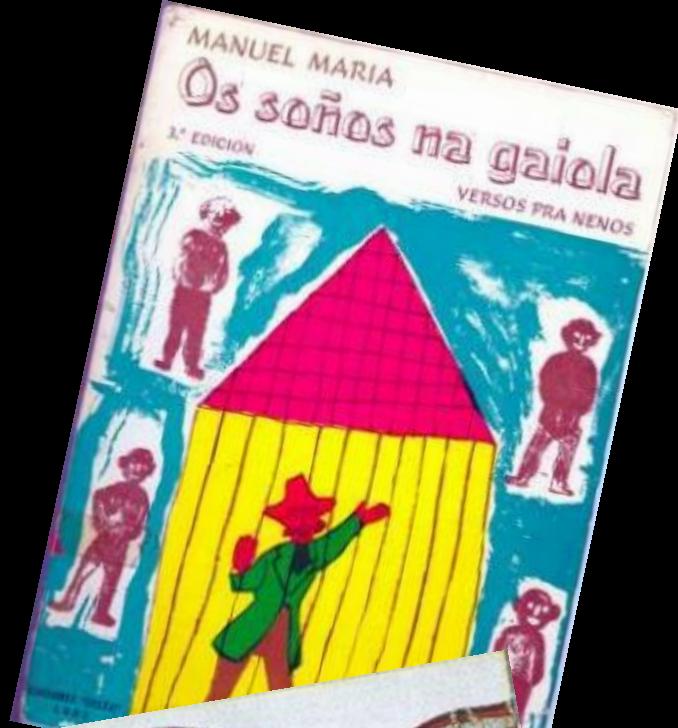
XISTRAL

Unha das iniciativas máis destacadas de Manuel María foi a creación da Editorial Xistral, en Lugo no ano 1952 na que se publicaron obras de Luz Pozo, Carballo Calero, Pura Vázquez, Cabanillas... O traballo continuou en Monforte, con Saleta. Na colección Val de Lemos viron a luz obras de Celso Emilio Ferreiro, Xosé Neira Vilas ou Bernardino Graña; e escritores noveis, como Lois Diéguez, Darío Xohán Cabana, Margarita Ledo Andión, Luís Álvarez Pousa, Fiz Vergara Vilariño, Xosé Lois García..

- 1964-65: *Acusación privada* (inédito)
- 1967: *Versos florecidos en lovanza de Foz*
- 1968: *Proba documental* (Monforte)
- 1968: *Os soños na gaiola* (Lugo)
- 1969: *Versos para cantar en feiras e romaxes* (Montevideo)
- 1969: *Versos para un país de minifundios* (Bos Aires).
- 1970: *Palabras para lle decir á propia terra* (inédito).
- 1970: *Canciós do lusco ó fusco* (traducida ao francés co título de *Heures Galiciennes*, e tamén ao bretón e holandés).
- 1970: *Remol* (Bos Aires).
- 1972: *Odas nun tempo de paz e de alegria* (Porto)

CARACOL

*Caracol, col, col;
caracol, caracoleiro:
pon os teus cornos ao sol
xa que es tan frioleiro!*

*Ao lombo levas a casa,
caracol, caracoleiro:
e deixas cintas de seda
engalanando o carreiro!*

*Caracol, col, col;
caracol, caracolón:
pon os teus cornos ao sol
ao sol os teus cornos pon!*

(OS SOÑOS NA GAIOLA, 1954)

-1970: foi elixido como membro correspondente da Real Academia Galega e en 1975 presentou a súa renuncia nunha carta pública pola ineficacia desta institución en defensa da lingua galega.

Participando nun mitin, 1977

Na Feira do Libro, en Sarria, 1981.

A partir destes anos participa intensamente nas actividades de entidades como a Asociación Socio-Pedagólica Galega ou a recén creada Asociación de Escritores en Lingua Galega e emprende tamén unha serie de viaxes que o levan a diversas partes de Europa e América.

Irmandade galega de Caracas, 1981.

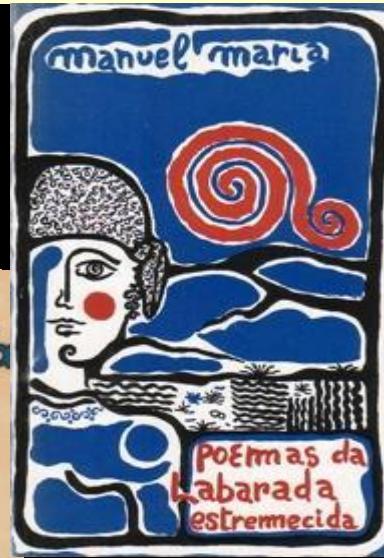

**Festa da poesía
en Salvaterra, 1982.**

- 1973: *Aldraxe contra a xistra* (Xenebra).
- 1973: *Informe para axudar a alcender unha cerilla* (Montevideo).
- 1973: *Laio e cramor pola Bretaña* (Lisboa).
- 1973: *Seis pétalos de rosa en xeito de retrato* (Monforte)
- 1976: *Cantos rodados para alleados e colonizados* (Pontevedra).
- 1977: *Poemas ó outono* (Madrid).
- 1977: *Poemas para construir unha patria* (A Coruña).
- 1978: *O libro das baladas* (Santiago de Compostela)

- 1979: *Cecais hai unha luz* (inédito)
- 1979: *As rúas do vento ceibe* (A Coruña).
- 1979: *Cataventos de neutrós domesticados* (Lugo).
- 1980: *As brétemas do muiñeiro e poema da néboa aferrollada* (Monforte)
- 1981: *Poemas da labarada estremecida* (Vigo).
- 1982: *Escolma de poetas de Outeiro de Rei* (Vigo).
- 1982: *Versos do lume e do vagalume* (Ourense).

A FALA

*O idioma é a chave
coa que abrimos o mundo.*

...

*O idioma é un herdo,
patrimonio do povo,
maxicamente vello,
eternamente novo.*

*O idioma é a patria,
a esencia máis nosa,
a creación común
meirande e poderosa.*

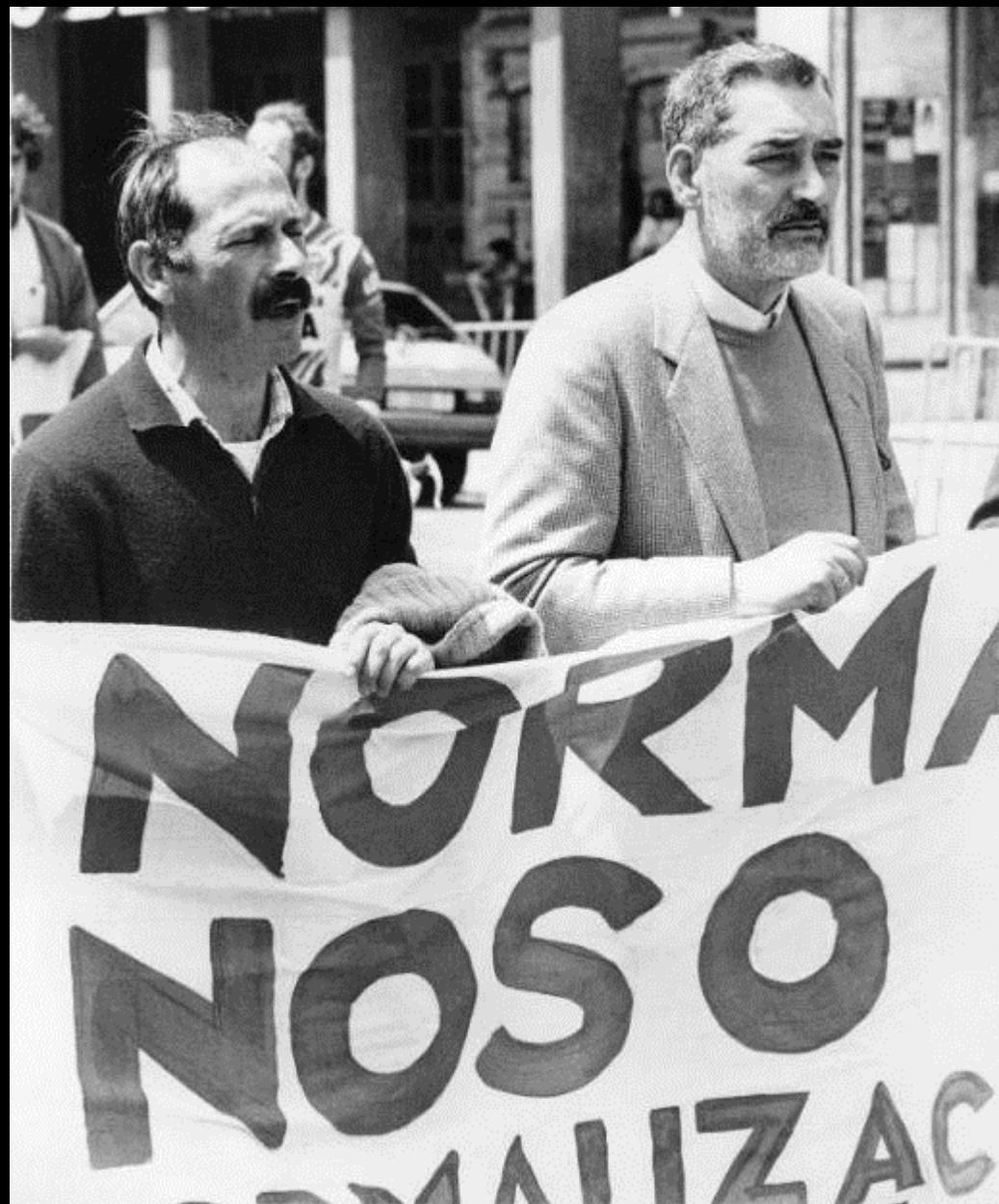
*O idioma é a forza
que nos xungue e sostén.
Se perdemos a fala
non seremos ninguén!*

...

*Renunciar ó idioma
é ser mudo e morrer.
Precisamos a lingua
se queremos vencer!*

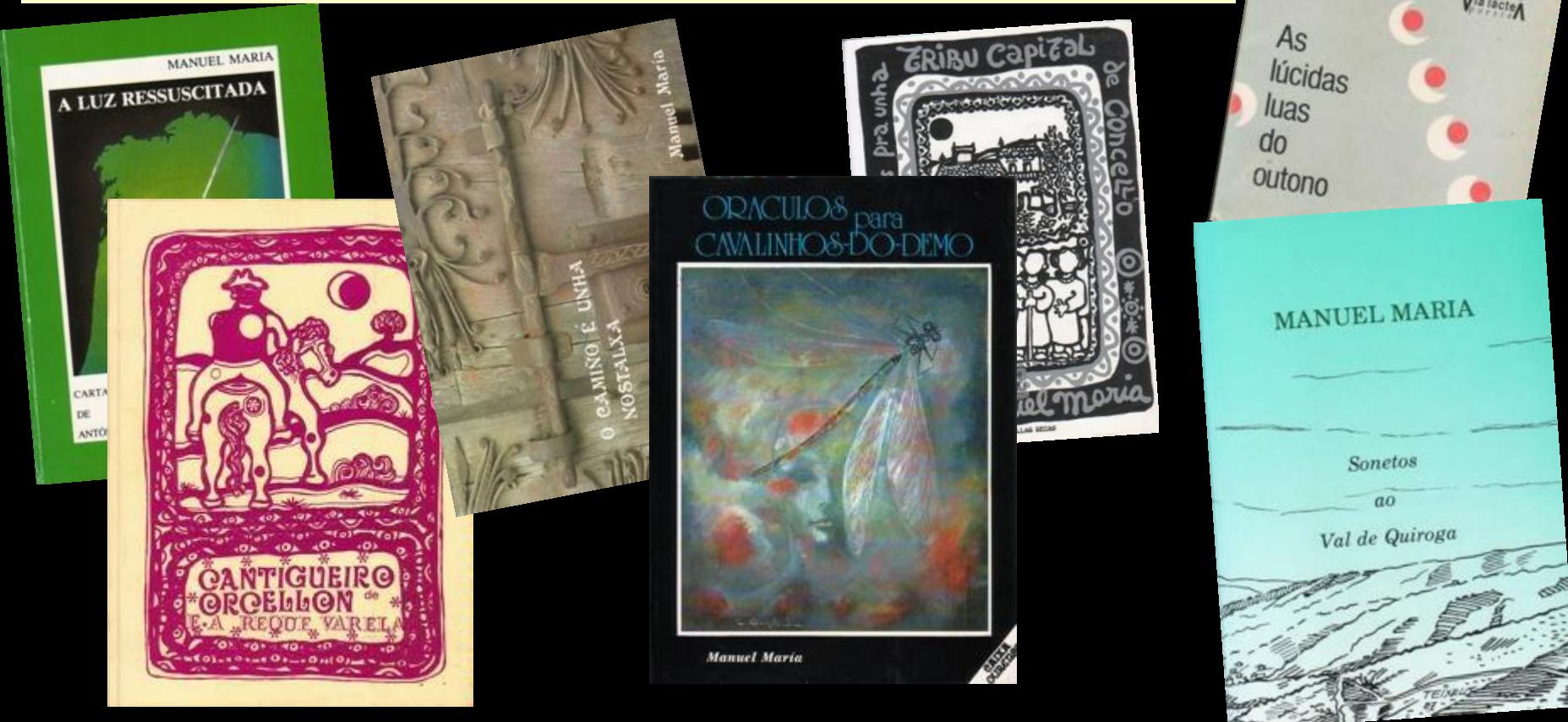
...

(AS RÚAS DO VENTO CEIBE , 1979)

Con Lois Diéguez nunha manifestación
en defensa do noso idioma.

- 1984: *A luz resucitada* (A Coruña).
- 1984: *Cantigueiro de Orcellón* (O Carballiño).
- 1985: *O camiño é unha nostalxia* (A Coruña).
- 1986: *Oráculos para cavaliños do demo* (Ourense).
- 1986: *Ritual para unha tribu capital de concello* (Ourense).
- 1988: *As lúcidas lúas de outono* (A Coruña).
- 1988: *Sonetos ao Val de Quiroga* (Quiroga).

A SALETA

*Non sei como agradecer tanta tenrura,
tantos días usados en común,
tantas horas de plenitude,
tanta beleza que enterraches en min,
tanta luz gastada simplemente
en ollarme envellecer: oficio duro,
doente, fatal e inevitábel.
Eu só teño, para celebrar a túa
nidia e inmarcesíbel primavera,
esta melancolía señardosa
semellante, cecais, a unha camelia
e as palabras murchas e acedas
que intentan florecer nos meus poemas.*

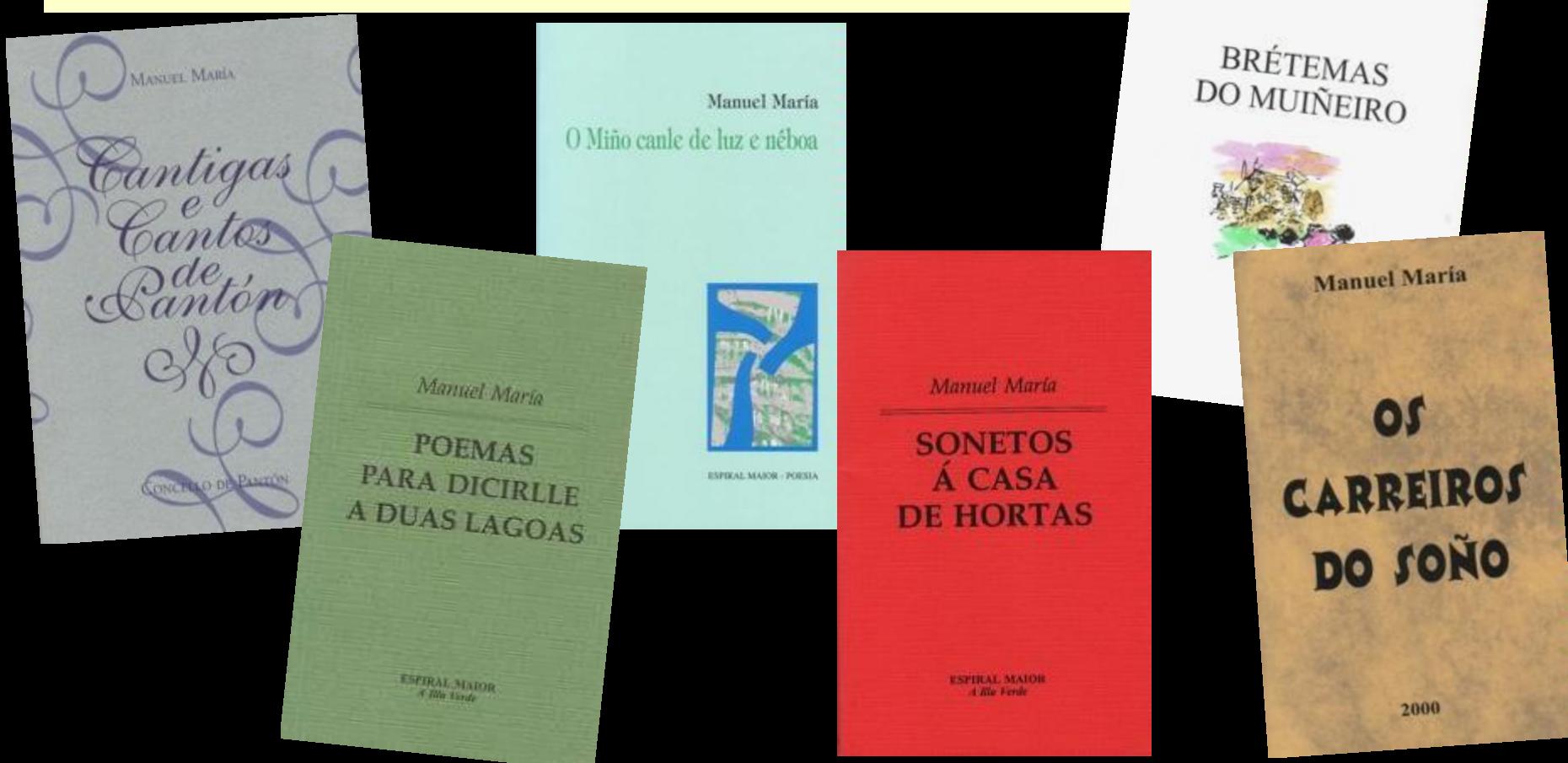
(A LUZ RESUCITADA, 1984)

- 1990: *Cancioneiro de Monforte de Lemos* (Monforte).
- 1991: *Compendio de orballos e incertezas* (Santiago de Compostela).
- 1992: *Panxoliñas* (Guitiriz).
- 1993: *Poemas a Compostela* (A Coruña).
- 1993: *A primavera de Venus* (Santiago de Compostela)

- 1994: *Cantigas e cantos de Pantón* (A Coruña).
- 1994: *Poemas para dicirlle a dúas lagoas* (A Coruña).
- 1996: *O Miño canle de luz e néboa* (A Coruña).
- 1997: *Sonetos á casa de Hortas* (A Coruña).
- 1998: *Cantos, coplas e romances de cego* (Lugo)
- 2000: *Brétemas do muiñeiro* (A Coruña).
- 2000: *Os carreiros do soño* (Monforte).

- 2001: *Obra poética completa I (1950 a 1979)* (A Coruña).
- 2001: *Obra poética completa II 1981 a 2000* (A Coruña).
- 2003: *Cancioneiriño de Valdeorras* (Carballo).
- 2004: *Elexías á miña vida pequeniña* (Vilalba).
- 2010: *Cecais hai unha luz* (A Coruña).

TEATRO

- 1957: *Auto do taberneiro.*
- 1960: *Edipo.*
- 1961: *Auto do labrego.*
- 1961: *Auto do mariñeiro.*
- 1968: *Barriga Verde.*
- 1973: *Auto da costureira.*
- 1977: *Auto trascendental da escola tradicional.*
- 1978: *Semente de dramón dos medios de comunicación.*
- 1978: *Auto de simulación da caravilla.*
- 1979: *Aventuras e desventuras dunha espiña de toxo chamada Berenguela.*
- 1980: *Auto da autonomía.*
- 1982: *Auto do maio esmaiolado.*
- 1985: *Auto do camiñante.*
- 1986: *Auto do pescador de cana.*
- 1986: *Entremés da OTAN.*
- 1989: *A revolución de 1846 ou Abril de lume e ferro.*

- 1991: *Brevísimo auto do outono.*
- 1991: *Paso do viño novo.*
- 1992: *Farsa de Bululú* (estreada en Fene en 1979)
- 1992: *A lúa vai encuberta.*
- 1992: *Auto do Castromil ou a Revolución dos baúles.*
- 1992: *Farsa épico-lírica –ou viceversa- moi moral e de grande proveito sobor da doutrina político-metafísica da Comell/hada Frainal/eu.*
- 1992: *Novo entremés famoso da pesca do río Miño.*
- 1992: *Unha vez foi o trebón.*
- 1993: *Auto do regato de Cepelo.*
- 1993: *Auto de Don Gaiferos ou o Trásito Illuminado.*
- 2003: *Edipo.*

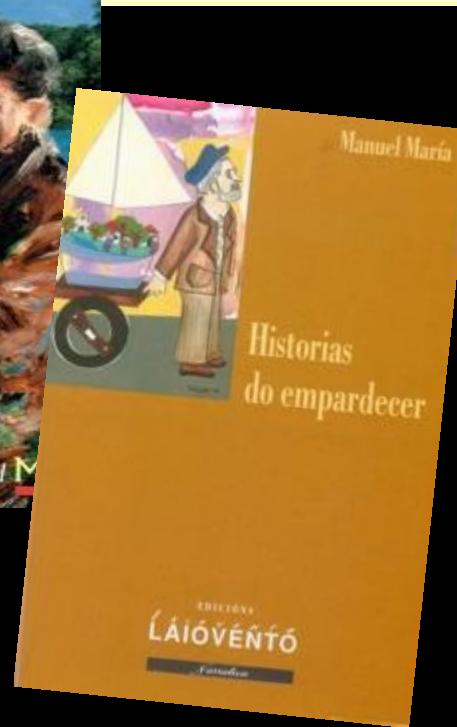
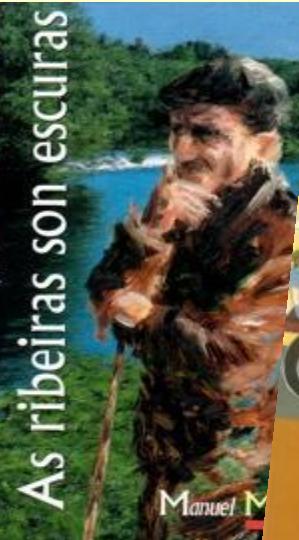
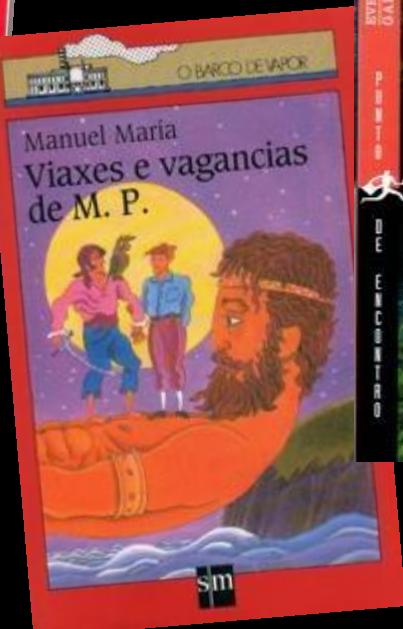
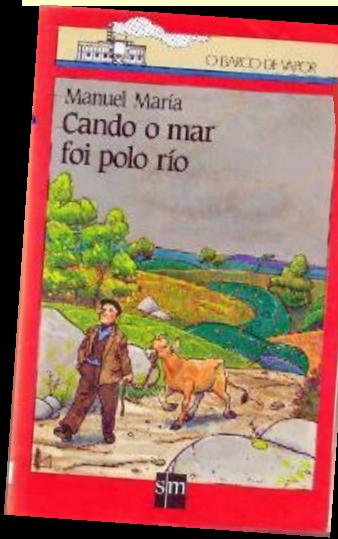

NARRATIVA

- 1952: *Contos en cuarto crecente*.
- 1971: *O xornaleiro e sete testemuñas más*.
- 1973: *Kricoi, Fanoi e D. Lobonís*.
- 1990: *Os ontes do Silencio*.
- 1991: *A Tribo ten catro ríos*.
- 1991: *Unha sombra vai polo camiño e Como desapareceu a Atlántida e apareceron os lagartos*.

- 1992: *Cando o mar foi polo río.*
- 1992: *Novos Contos para nenos.*
- 1994: *Viaxes e vagancias de M.P.*
- 1995: *Novena a Santa Isabel, por un devoto de Outeiro de Rei.*
- 1997: *As ribeiras son escuras.*
- 2003: *Historias do empardecer.*
- 2003: *O bigote de Mimi.*
- 2004: *Ensaio histórico, biográfico e filosófico que parece un conto.*

ENSAIO

- 1958: *Notas encol da poesía de Fermín Bouza Brey* (R.A.G.).
- 1967: *Raimon, poeta do Noso Tempo* (Galaxia).
- 1968: *Noticia da vida e poesía de Xosé Crecente Vega* (Univ. de Coímbra).
- 1972: *Noticia da Poesía Galega de Postguerra* (Sociedade de Lingua Port.).
- 1988: *Gabriel Aresti: Albre e Pedra* (Eusko Ikaskuntza).
- 1989: *O tema da emigración na poesía galega* (Comisión Galega do V Centen.).
- 1991: *A presencia do mar na poesía galega* (Eusko Ikaskuntza).
- 1991: *Ánxel Johán. Sonetos de vida e morte* (Deputación de Lugo).
- 1997: *A recuperación da narrativa en galego: Ánxel Fole* (AS-PG e A N. Terra).
- 1997: *Poetas entre a tradición e a modernidade. Luis Amado carballo e a súa escola poética* (AS-PG e A N. Terra).

Caricatura de
Calros Silvar.

-1998: Manuel María e Saleta trasladan a súa residencia á cidade da Coruña, onde pasa os seus últimos anos e onde manterá unha tertulia no Kirs.

Prantando un carballo na Carballeira de Santa Sabela de Outeiro de Rei, 1997.

A Coruña, 2002.

Participando no “Correlingua”, A Coruña, 2001.

Nunha homenaxe a Alenxandre Bóveda, A Coruña, 2002.

-2003 (15 de febreiro) ingresa como académico numerario na Real Academia Galega. Le o discurso “A Terra Chá, poesía e paisaxe”.

REAL ACADEMIA GALEGA

**A TERRA CHÁ:
POESÍA E PAISAXE**

DISCURSO LIDO
O DÍA 15 DE FEBREIRO DE 2003
NO ACTO DA SÚA RECEPCIÓN
POLO ILUSTRÍSIMO SEÑOR DON

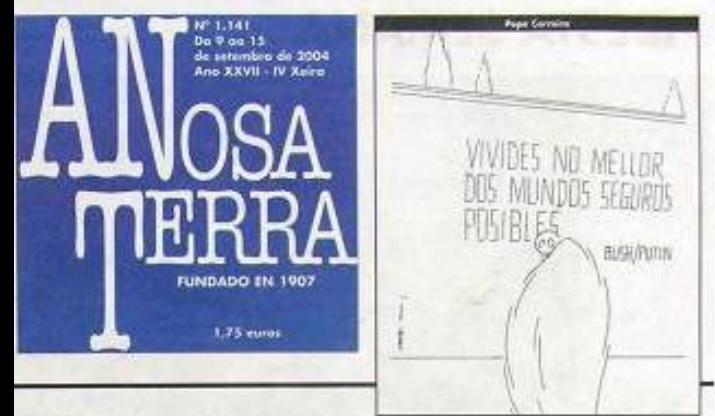
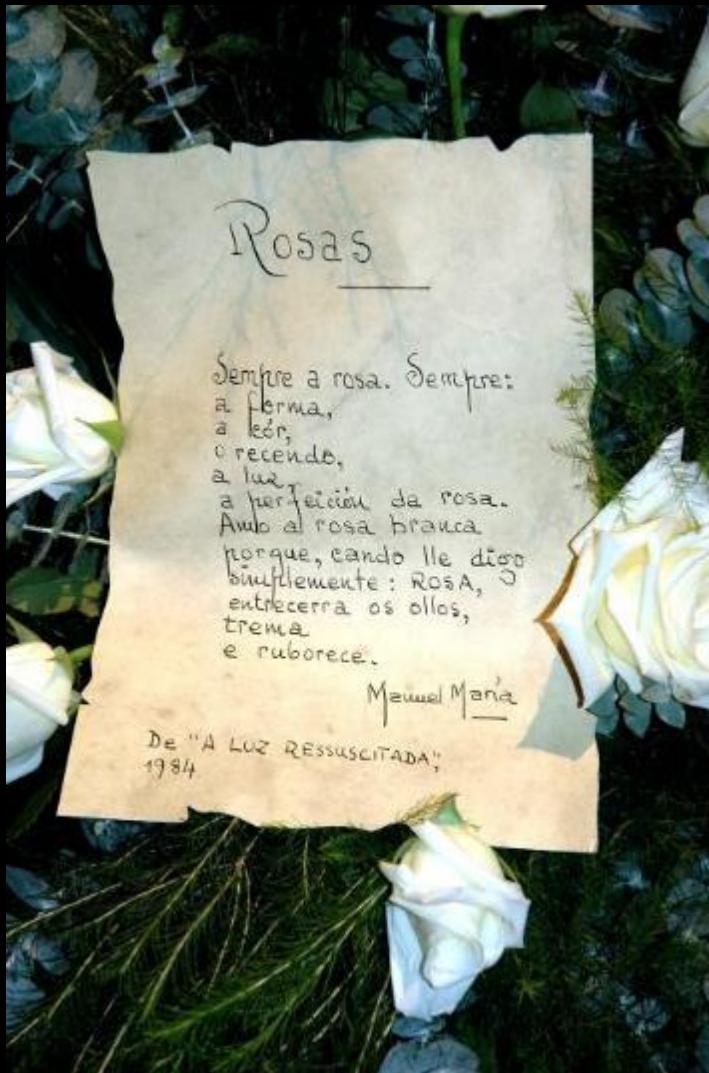
MANUEL MARÍA FERNÁNDEZ TEIXEIRO
E RESPONDA DO EXCELENTE MÍSTICO SEÑOR DON
XOSÉ LUÍS MÉNDEZ FERRÍN

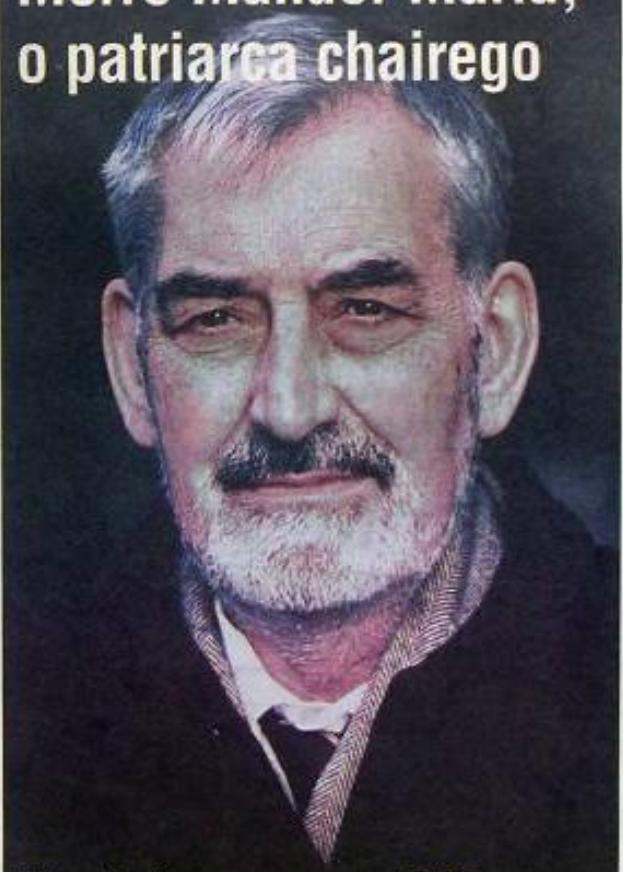
A CORUÑA
2003

-2004 (8 de setembro): morre na Coruña.
Despois do velorio no Panteón de Galegos Ilustres, o seu corpo foi trasladado a Outeiro de Rei.

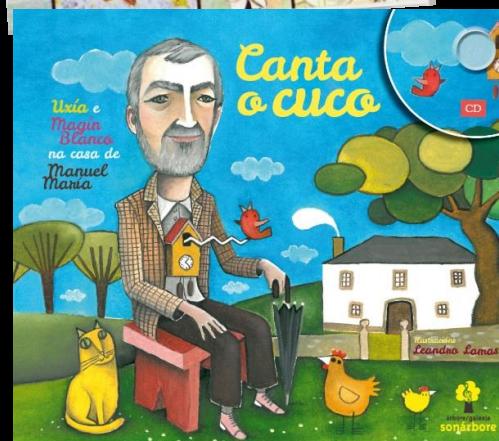
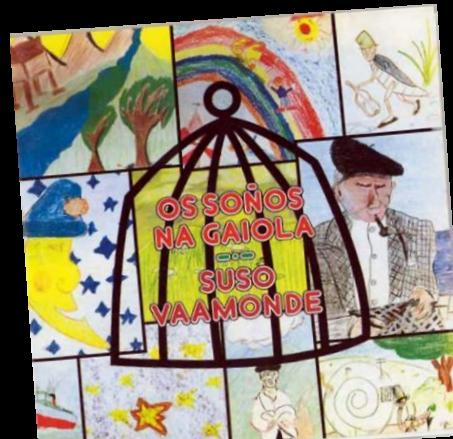
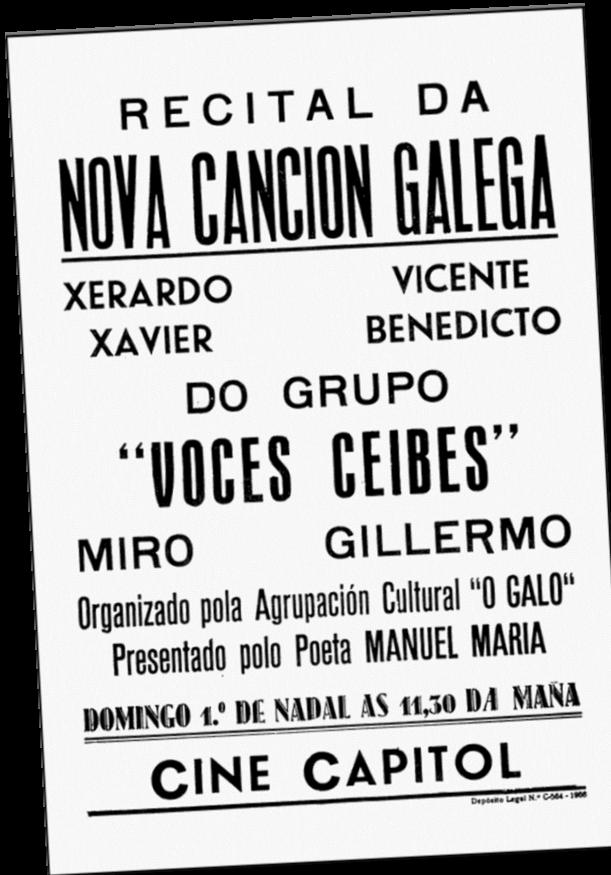

**Morre Manuel María,
o patriarca chairego**

MANUEL MARÍA NA VOZ DOS MÚSICOS

No ano 1968 naceu Nova Canción Galega, un movemento musical de especial relevancia na nosa historia que foi presentado por Manuel María no Cine Capitol de Compostela o 1 de decembro. A partir daquela altura, Manuel María converteuse nun dos poetas más cantados por voces e grupos galegos: Fuxan os Ventos, Suso Vaamonde, A Quenlla, Maria Manoela, Uxía...

RECOÑECIMENTOS

A longa traxectoria, o compromiso sinceiro e a calidade do seu traballo foi recoñecido en numerosas ocasións e moitos foron os parabéns, homenaxes e premios cos que foi destacado.

- 1954:** gaña os Xogos Florais de Ourense.
- 1966:** primeiro premio “Frol Natural” nos I Xogos Florais de Foz.
- 1976:** gaña o I Concurso de guións cinematográficos de Nós. Cinematográfica Galega.
- 1987:** foi nomeado fillo adoptivo de Monforte de Lemos.
- 1989:** a Asociación Xermolos celebrou os Primeiros Encontros na Terra Chá.
- 1990:** o Patronato Curros Enríquez concédelle o premio “Celanova, casa dos poetas”.
- 1994:** recibe “Pedrón de Ouro”, outorgado en na Casa Museo de Rosalía de Castro.

En Padrón, con motivo da entrega do Pedrón de Ouro, 1994.

-1995: recibe unha homenaxe dos escritores lucenses.

-1995 a AS-PG tributoulle unha grande homenaxe no Teatro Rosalía de Castro (A Coruña), coincidindo coas XIX Xornadas do Ensino.

Con Isaac
Díaz Pardo.

Cantando os seus
poemas con Suso
Vaamonde.

- 1996: a Federación de Libreiros de Galiza concédelle o “ Premio de autor”.
- 1997**: a Asociación de Escritores en Lingua Galega organiza en Outeiro de Rei a homenaxe “O escritor na súa terra” na que se plantou un carballo, decubriuse un monumento conmemorativo e inaugurateuse unha rúa co nome do poeta.
- 1999: concédeselle o premio Moncho Valcarce “Pola Promoción da Terra”
- 1999: recibe o premio “Otero Pedrayo”
- 2000**: todos os centros de ensino da Terra Chá, xunto con colectivos culturais e concellos, deciden celebrar o 21 de marzo o “Día das Letras Chairegas”, dedicándolle o primeiro ano a Manuel María.

Inauguración do monumento en Outeiro de Rei levantado pola AELG con motivo da entrega do E de escritor. 1997

- 2007: constitúese a Fundación Manuel María de Estudos Galegos para manter o seu legado e a súa memoria.
- 2013: inaugúrase, na súa casa natal en Outeiro de Rei a Casa Museo Manuel María.

ALEMÁN

Manuel María - Günther Eich

Günter Eich (Biografía)

Naceu en Lebus, preto de Fankfurt an der Oder, o día 1 de febreiro de 1907.

Estudou cultura oriental, dereito e economía.

Nos seus primeiros anos como autor dedicouse á escritura de obras de radio-teatro e á poesía. Estas primeiras obras aparecen entre 1927 e 1931. Dende 1932 traballa como escritor independente.

En 1939 é chamado a filas. Participa como soldado na Segunda Guerra Mundial, onde foi preso de guerra dos EEUU.

Despois da guerra entra en contacto con Alfred Andersch e Hans Werner Richter, editores da revista "Der Ruf" (A chamada). A través da relación con Andersch e Richter pasa a formar parte da "Gruppe 47" (grupo de autores e editores que se reúne unha vez ó ano nunha xuntanza de tres días).

O significado literario de Eich comeza a gañar importancia a partir de 1945.

Nos anos 50, Eich escribe un número importante de obras de radio-teatro, que marcan a moitos outros autores.

En 1953 casa con Ilse Aichinger, escritora e tamén membro da "Gruppe 47".

Nos seguintes anos apoia a revista "Akzente" e dá moitas conferencias, sobre todo no estranxeiro.

O 20 de decembro de 1972 morre en Austria, na cidade de Salzburgo, debido a unha enfermidade cardíaca.

Grupo de alemán Básico Intensivo EOI Lugo

Ende eines Sommers	Fin dun verán
Wer möchte leben ohne den Trost der Bäume! Wie gut, dass sie am Sterben teilhaben!	Quen quere vivir sen o consolo das árbores! Que ben, que tamén participen da morte!
Die Pfirsiche sind geerntet, die Pflaumen färben sich, während unter dem Brückengang die Zeit rauscht.	Os pexegos están recolleitos, as ameixas tínguese, mentres baixo o arco da ponte o tempo murmura.
Dem Vogelzug vertraue ich meine Verzweiflung an.	Ás aves migratorias encomendo a miña desesperación.
Er misst seinen Teil von Ewigkeit gelassen ab.	Elas miden con serenidade a súa parte da eternidade.
Seine Strecken werden sichtbar im Blattwerk als dunkler Zwang, die Bewegung der Flügel färbt die Früchte.	As súas rutas migratorias fanse perceptibles na follaxe como unha forza escura, o movemento das ás tingue os froitos.
Es heißt Geduld haben.	Hai que ter paciencia.
Bald wird die Vogelschrift entsiegelt, unter der Zunge ist der Pfennig zu schmecken.	Pronto a escritura das aves será descifrada, e baixo a lingua hai un penique para saborear.

Traducción: Ana Lavandeira Abelaira (Básico Intensivo)

KURZE BIOGRAFIE VON MANUEL MARÍA

Manuel María, eigentlich Manuel María Fernández Teixeiro, wurde am 6. Oktober 1929 in Outeiro de Rei (Lugo) geboren und starb am 8. September 2004 in A Coruña.

Er war ein galicischer Dichter und Mitglied der Sprachakademie der galicischen Sprache.

Seine Werke sind fast ausschließlich auf Galicisch und er hat sich von Anfang an durch sein politisches Engagement gekennzeichnet.

Manuel María war der Sohn von zwei Bauern: Antonio Fernández Núñez und Pastora Teixeiro Casanova. 1942 ist er nach Lugo umgezogen, um in der Stadt aufs Gymnasium zu gehen. In Lugo hat er mit nur 20 Jahren angefangen zu schreiben. Er hat an den Vorlesungen der „Jóvenes valores lucenses“ („Junge Talente aus Lugo“) teilgenommen. Dort hat er die Mitglieder des Cafés Méndez Núñez kennengelernt: Luis Pimentel, Ánxel Fole, Juan Rof Codina... Das war sein erster Kontakt mit dem „galleguismo“ (national-politische Ideologie).

In den 1950er Jahren ist er nach Monforte de Lemos (Lugo) umgezogen, wo er als Prozessvertreter gearbeitet hat. In dieser Zeit entstanden die Gedichtsbänder: *Libro de cantigas* (1955), *Cancioneiro de Monforte* (1958), *Documentos personales* (1958), *Libro de pregos* (1962) oder *Mar Maior* (1963),

Seine politische Tätigkeit während der Francodiktatur, führte dazu, dass man einige seiner Werke in Buenos Aires (Argentinien) veröffentlichte, weil sie in Spanien verboten waren.

Nach dem Tod Francos ist er 1979 Stadtrat in Monforte de Lemos geworden. Bis 1985 war er aktiv im Stadtrat, danach hat er sein Amt aufgegeben. Bis zu seinem Tod war er weiterhin politisch tätig. Seine letzten öffentlichen Auftritte sind im Zusammenhang mit der Prestikatastrophe mit Burla Negra und Nunca Máis gestanden.

Grupo de alemán Básico Intensivo EOI Lugo

I

Der grüne Schopf der Wasserpflanzen,
von der Strömung
dem Stein in die Stirne gekämmt.
Die Gedanken
machen das Wasser eisig.

2

Die Linien der Eisränder zeichnen Unruhe auf,
das Fieber des Schilfs, die Erdbeben der Schnecken.
Ihre Diagramme werden erwartet.

3

Der Ölleck fuhr hinab wie ein Boot,
der Schatten der Angel ist vergessen.
Strömung, Einsicht der Fische –

FIN DUN VERÁN

Günther Eich

Fin dun verán

Quen quere vivir sen o consolo das árbores!
Que ben, que tamén participen da morte!
Os pexegos están recolleitos, as ameixas
tínguense,
mentres baixo o arco da ponte o tempo
murmura.

Fin dun verán

Ás aves migratorias encomendo a miña
deseesperación.

Elas miden con serenidade a súa parte da
eternidade.

As súas rutas migratorias
fanse perceptibles na follaxe como unha
forza escura,
o movemento das ás tingue os froitos.

Fin dun verán

Hai que saber agardar.

Pronto a escritura das aves será descifrada,
e baixo a lingua hai un penique para
saborear.

ARROIO EN DECEMBRO

Günther Eich

ARROIO EN DECEMBRO

A vexetación verde das plantas na auga
Que son peiteadas na súa pétreas fronte pola corrente,
e os pensamentos que tornan a auga en xeo

As liñas bordeantes que reflictan unha inquedanza,
o carrizo febril, o tremer caracolado na espera
da súa traxectoria e do seu cauce

Unha mancha oleosa que ascende coma unha balsiña
As sombras do anzó perdéndose no esquecemento,
todo iso é o fluír do meu arroio, do meu torrente,
e é así como os peixiños o comprenden.

ODER, MEU RÍO

Günther Eich

Oder, mein Fluss

ODER, meu río
do cal non se atopa a fonte
no cal se filtran as pinguiñas que veñen das colinas do tempo
a auga, da nenez.

ODER, meu río
Chámate unha herba ancha,
un novembro chuvioso.

Oder, mein Fluss

O veo que se estende polos campos
que non distinguen as beiras das pradeiras
e as da montaña.

As voces dos espigóns e os camiños das
sirgas nos pastos escintilantes.

As campaíñas de Frankfurt e as lendas das
montañas.

Oder, mein Fluss

O ferri en Lebus e a casa,
xusto a dereita do Oder, onde nacín,
A forxa en Podelzig e os contos da avoa
testemuñas de Sternickel
as barcas que levan lonxe
como sinais arquexados.

Oder, mein Fluss

A inquedanza do murmурio do vento,
e o vento, estraño ao soar do tempo
o fermento do finamento como adiviña.

As destilerías nas leiras,
A tristura afogada nelas
que ven e vai.

En Küstrin víu Federico degolar a Katte.

PAN

Manuel María

Pan

O pan centeo é un tesouro:

Semella a terra que o deu.

¡É como a terra de mouro

Porque na terra naceu...!

O MIÑO

Manuel María

O Miño

O Miño é vello e é tristeiro

Sempre vai mudo e vai senlleiro.

No inverno semella que marmura

Un segredo con forte voz escura.

Un escoita atento e espranzado

E o vello miño sempre vai calado.

NOITE

Manuel María

Noite

A terra colle medo

Cando a noite vén.

A lúa dálle luz,

Outra cousa non ten.

¡Inda que a terra chora

Non o sabe ninguén!

Nacht

Der Boden fürchtet sich,
wenn die Nacht kommt
Der Mond beleuchtet sie,
Er kann nicht anders!
Obwohl der Boden weint
Niemand erfährt das.

Roggenbrot

Roggenbrot ist ein Schatz
Es ähnelt das Land, das ihn gebahr
Es ist so dunkel, wie das Land
Weil es aus dem Land kam.

Miño

Der Miño ist alt und traurig
Er läuft immer stumm und einsam
Im Winter hört er sich an, als flüsterte er ein Geheimnis
Mit starker dunkler Stimme.
Man hört aufmerksam und hoffnungsvoll,
Und der alte Miño läuft immer still.

CHINÉS

Manuel María - Ai Qing

Ai Qing (1910– 1996)

Manuel María(1929–2004)

艾青 绿

Semella coma se una tinta verde envorcase,

Tódolos lugares son verdes.

Alá onde busques todo é tan verde:

Verde escuro, verde claro, delicado,

Esmerala, pálido, en pó...

Os verdes escurecen, os verdes fanse inusuáis.

Pablo Alonso Barreiro (Profesor)

Song YuanYuan (Lectora)

Martin Martínez Blanes (Estudiante)

O vento que zoa é verde,

A chuva que cae é verde,

A auga e corre é verde,

O brilar do sol tamén é verde.

Tódolos verdes unidos,

Xúntanse,

Acumúlanse,

Tranquilamente mistúranse.

De súpeto un refacho de vento,

Semellan unha danza adestrada,

Tódolos verdes acumulados,

Ó mesmo tempo flotan xuntos.

Manuel María 传记

他是 1929 年出生的，出生在 Outeiro de Rei.

他的作品是用加利西亚语写的。

他在 Lugo 上中学

Muñeiro en Brétemas 是他第一本书的名字

他 1959 年跟 Saleta Goy 结婚了

他是 2004 年去世的，去世在 A Coruña.

Bibliografía

<http://www.casamuseomanuelmaria.gal>

<http://pasionporchina.blogspot.com.es>

<http://activismolucha.wordpress.com>

FRANCÉS

Manuel María - Paol Keineg

PAOL KEINEG

Paol Keineg é un poeta e dramaturgo bretón nacido en Finistère en 1944.

Licencouse en Letras Modernas na universidade de Bretaña Occidental en 1968. Empezou na docencia como profesor contratado temporal nun Lycée de Morlais e seguidamente nun de Brest. Non se lle renova o contrato en 1972 por motivos políticos. Era militante da Unión Democrática Bretona.

Tras un período no paro, atopa traballo de metalúrxico na reparación naval. Empeza unha formación de soldador en Rennes.

Inmediatamente despois deixa a Bretaña para ir a California. Alí fai pequenos traballos e aprende inglés. En 1977 matrículase na Universidade de Brown. Acaba un doutorado en Letras en 1981. É profesor en Brown e en Duke. Agora vive en Bretaña.

É un dos fundadores da revista *Bretagnes* e, en 1983, da revista *Poésie-Bretagne*.

A súa primeira obra teatral titulada *Le Printemps des Bonnets Rouges* (a primavera das gorras vermelhas) é levada ao escenario en 1973. Tivo éxito nos anos setenta. Conta a historia da revolta dos Bretóns no século de Luís XIV simbolizando nos anos 70 a loita autonomista da Bretaña, loita que xurde tras a Maio do 1968. Dicíase que Charles de Gaulle falaba a maneira de Luís XIV.

O seu último libro de poesía “*Mauvaises Langues*” (Malas Linguas) está escrito en francés e fala do illamento do poeta, da súa mala reputación e da diglosia de Paol Keineg entre o bretón e o francés, lingua dominante finalmente escollida polo poeta para escribir este poemario.

A temática de Keineg céntrase na lingua, na súa reivindicada diglosia, nos animais, no amor. Á idade de 24 anos publica o seu poema máis coñecido, polo que será moitos anos estandarte da loita bretona: *Le poème du pays qui a faim* (1967). Anunciaba a súa entrada na poesía, na aventura da lingua que para el ten dúas caras pois debátese entre dous idiomas, á vez que reivindica a súa diglosia.

Sobre este tema, narra a seguinte anécdota que o retrotrae á súa infancia:

“O neno ten 5 ou 6 anos; é criado en francés polo pai e en inglés pola nai. Móstalle a seu pai un obxecto e pregúntalle como se di, O pai contéstalle. Pero o rapaz impaciente interrómpeo: - Non papá, no outro francés!

O outro francés! Eu medrei con el. Era unha lingua mais non era unha lingua. Cal non foi a miña sorpresa o primeiro día de escola cando me dei conta que ao meu redor moitos só falan o outro francés. Entón empezo a entender de que maneira un se volve obxecto de burla, e cando a vergoña se pega á pel, é para toda a vida.

No instituto, cando na clase de francés falabamos do mar, o profesor insistía sobre a importancia do feminino: “La Mer”. Ar Mor en bretón, i é masculino. Que debo concluír?”

Aquí va uns versos do seu poema máis coñecido *Le Poème du pays qui a faim*, entendido durante décadas como un himno á Bretaña, ao sen dereito a ser libre.

*« Bonjour à vous
gens de ces maisons
bonjour bonjour
et permettez
que j'enlève mon chapeau
que je le range avec mes sabots
et puisque me voilà
bonjour à la foule des mains de femmes
durcies
au feu de l'eau
bonjour à la foule des visages aimés*

*bonjour à toi
mon peuple et mon pays
légataire de notre éternité
je souhaite vivre et mourir
là où flambent les fagots
dans le brasier des fours de fermes
sur la terre cuite des cheminées d'usines
sous la cendre des après-midi
réminiscents. »*

que, traducidos ao galego, quedan deste xeito:

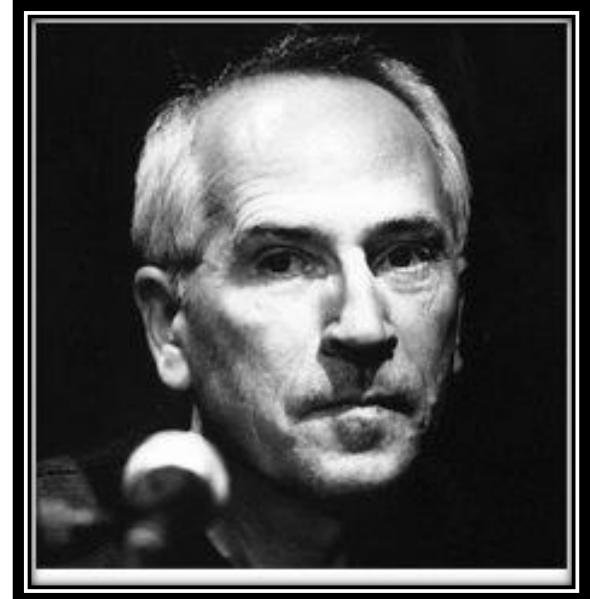
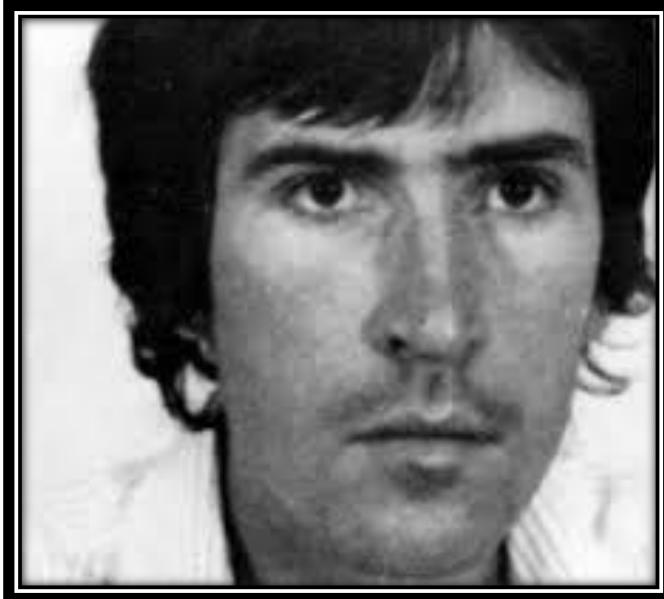
Bos días a vós
Xentes destas casas
Bos días
E permitídeme quitar o sombreiro
Que o garde xunto dos meus zocos
E xa que aquí estou
Bos días á recua de mans das mulleres
endurecidas
Ao lume e á auga
Bos días á recua dos rostros amados

Bos día a ti
O meu pobo e o meu país
Herdeiro da nosa eternidade
Eu desexo vivir e morrer
Alí onde ardan os fachos
No braseiro dos fornos das granxas
Na terracota das chimeneas das fábricas
Baixo a cinza das tardes reminiscentes”

Este poema é de 1967. Corenta anos despois, e tras emigrar aos Estados Unidos e de retorno á terra escribe:

“Pour vivre ici
il faudrait offrir à jamais
le visage heureux du sot
à qui on a promis le paradis.
Est-il moins sot
d'avoir renoncé à faire descendre
le paradis sur la terre ?”

“Para vivir aquí
Habería que poñer siempre
A cara feliz do estúpido
A quien se lle prometió el paraíso.
Pero es menos estúpido
De ter renunciado a hacer bajar
El paraíso sobre la Tierra?”

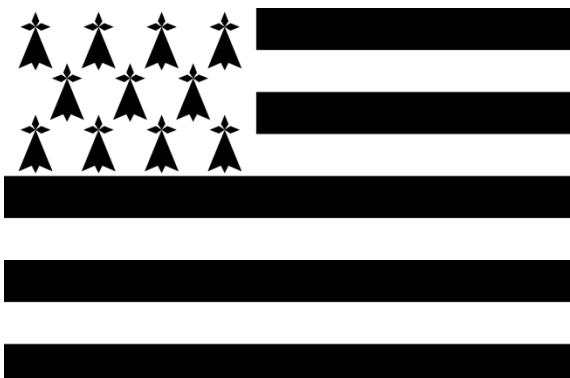
PAOL KEINEG

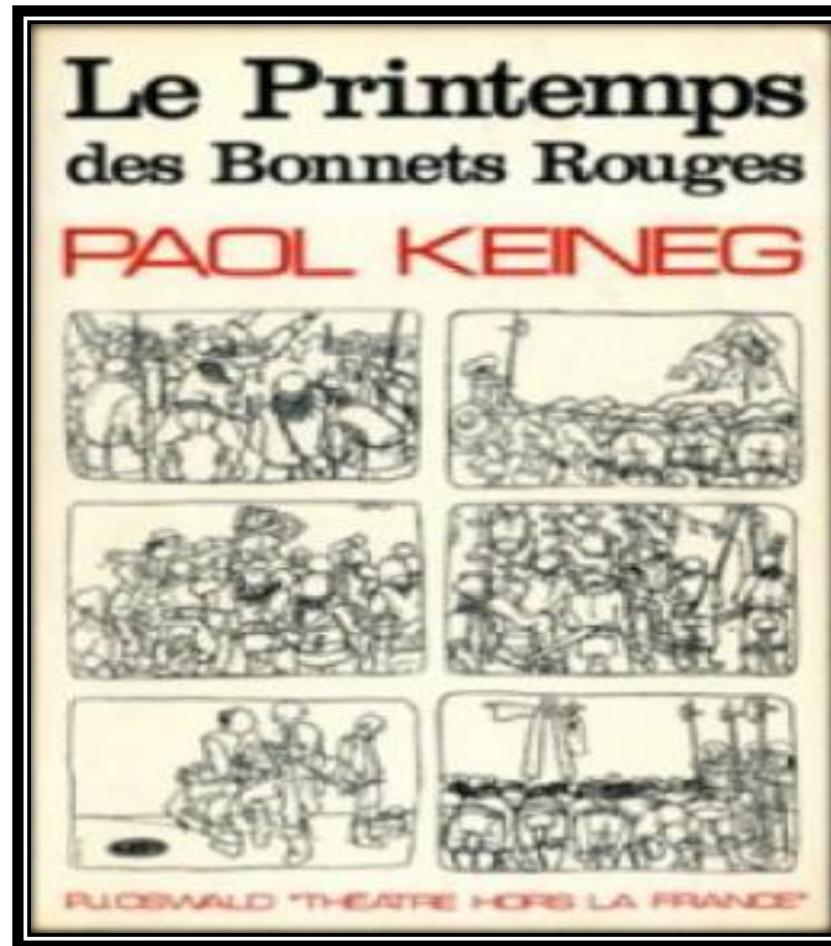
LE FINISTÈRE

UNION DÉMOCRATIQUE BRETONNE

LE PRINTEMPS DES BONNETS ROUGES

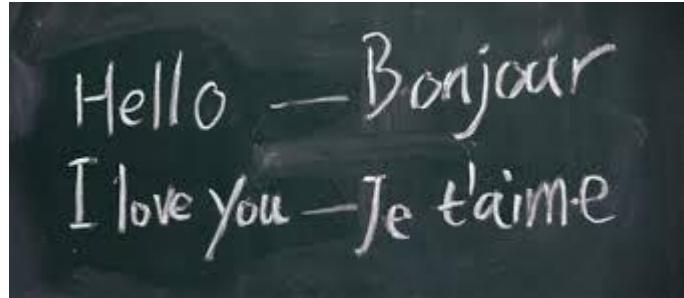
LOUIS XIV – CHARLES DE GAULLE

LA DIGLOSSIE

L'ENFANT BILINGUE

Le Poème du Pays qui a faim

« Bonjour à vous
gens de ces maisons
Bonjour, bonjour
et permettez
que j'enlève mon chapeau
que je le range avec mes sabots
et puisque me voilà
bonjour à la foule des mains de femmes
durcies
au feu de l'eau
bonjour à la foule des visages aimés

bonjour à toi
mon peuple et mon pays
légataire de notre éternité
je souhaite vivre et mourir
là où flambent les fagots
dans le brasier des fours de fermes
sur la terre cuite des cheminées d'usines
sous la cendre des après-midi réminiscents. »

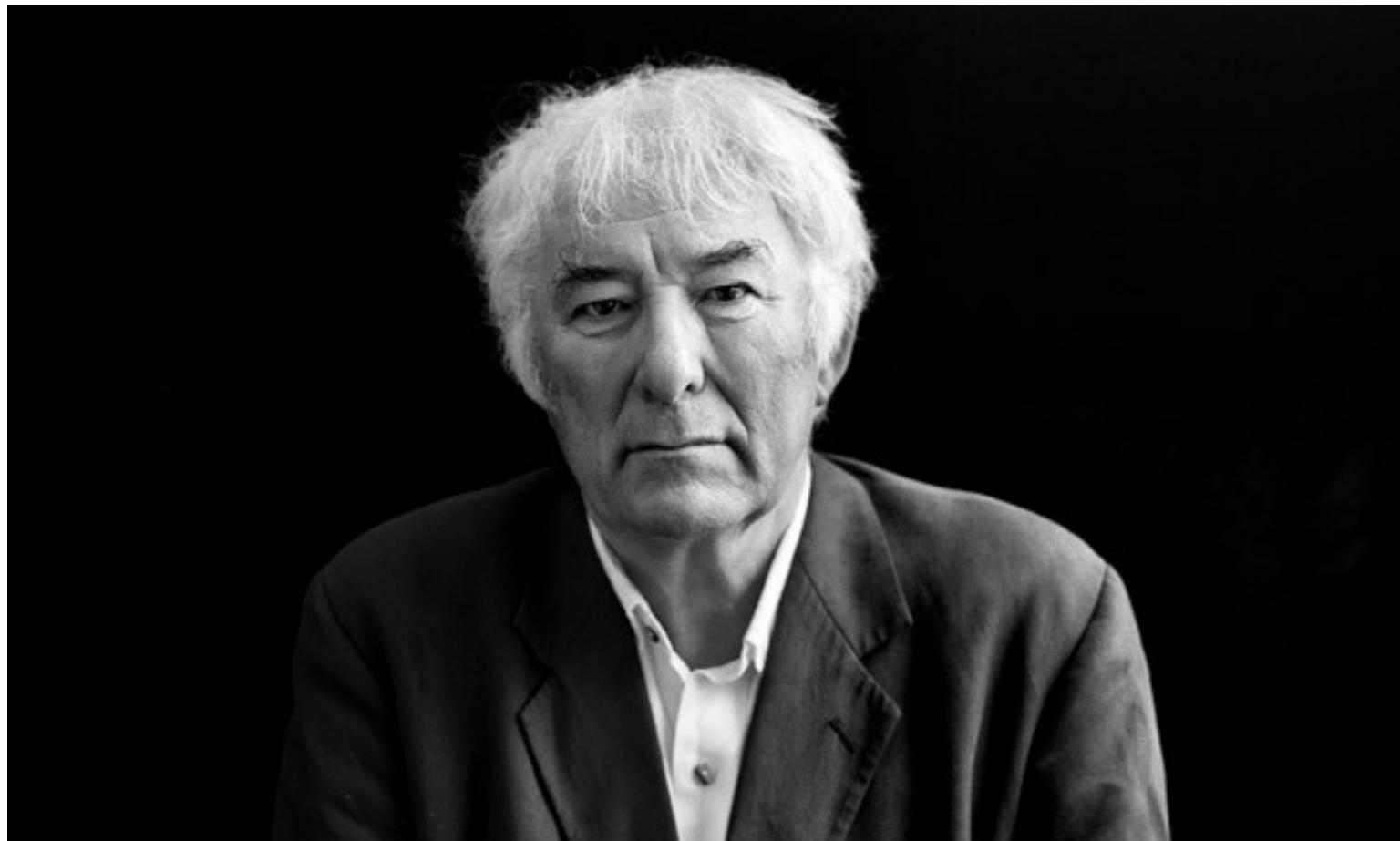
Bos días a vós
Xentes destas casas
Bos días
E permitídemel quitar o sombreiro
Que o garde xunto dos meus zocos
E xa que aquí estou
Bos días á recua de mans das mulleres
endurecidas
Ao lume e á auga
Bos días á recua dos rostros amados

Bos día a ti
O meu pobo e o meu país
Herdeiro da nosa eternidade
Eu desexo vivir e morrer
Alí onde ardan os fachos
No braseiro dos fornos das granxas
Na terracota das chimeneas das fábricas
Baixo a cinza das tardes reminiscentes”

INGLÉS

Manuel María - Seamus Heaney

SEAMUS HEANEY

BIOGRAFÍA

O poeta, dramaturgo e profesor irlandés Seamus Justin Heaney naceu o 13 de abril de 1939. Acadou o Premio Nobel de Literatura en 1998. Naceu cerca de Castledown, Irlanda do Norte. A súa familia trasladouse a unha poboación cercana a Bellaghy cando el era un neno. A comezo dos anos 60 comezou a traballar de profesor en Belfast, onde cursara estudos universitarios e comezou a escribir e publicar poesía. Viviu en Sandymount, Dublín desde 1976 até a súa morte.

Foi recoñecido coma un dos principais poetas do seu tempo. Heaney foi profesor en Harvard, Oxford e acadou moitos premios.

Robert Lowell describiuno coma “**o poeta más importante desde os tempos de Yeats**” e moitos outros estudosos considerárono coma “**o poeta más grande do seu tempo**”. No obituario publicado polo xornal *The Independent* o día do seu pasamento, no ano 2013 é lembrado coma “**posiblemente o poeta más coñecido no mundo**”.

Heaney, nacido e educado en Irlanda do Norte, sempre sentiu a necesidade de expresar que era irlandés e non británico.

O seu corpo repousa no cemiterio da igrexa de St. Mary, en Bellaghy, no condado de Londonderry. Na súa lápida pódese ler o epitafio: **“CAMIÑA POLO AR CONTRA O TEU MELLOR XUÍZO”**.

SEAMUS HEANEY

Seamus Heaney was born on 13th April 1939, at the family farmhouse called Mossbawn, in Northern Ireland. He had 8 brothers. His father was a farmer.

In 1957, he travelled to Belfast to study English Language and Literature at Queen's University Belfast. There, he found a copy of "Lupercal", this introduced him in poetry.

In 1963, Heaney was a teacher at St Joseph, also he published articles in local magazines.

In 1966, he published his first volume called *Death of a Naturalist*, with it Heaney won some awards.

He was a teacher at some Universities; at Queen's University, California's University, Oxford's University ...

In 1972 he moved to Wicklow in the Republic of Ireland, and began writing full-time.

He has also published, among others, *Door into the car* (1969), *Wintering out* (1972), *Field work* (1979), *Human Chain* (2010).

In 1995, he received the Nobel Prize in Literature.

Heaney died in the Blackronck Clinic in Dublin on 30th August 2013.

DÍA DAS LETRAS GALEGAS

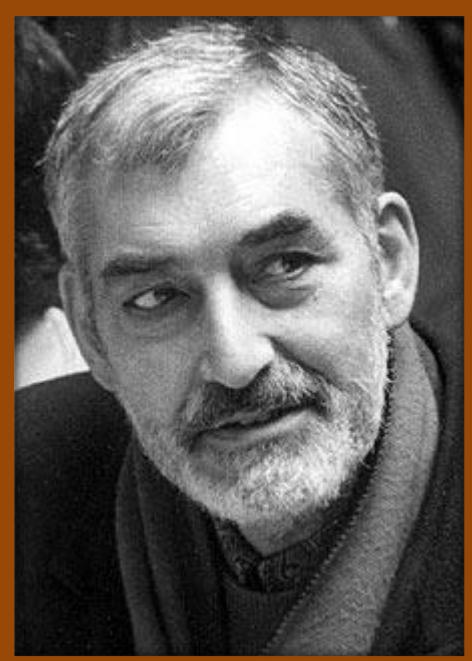
Maio 2016

GALICIAN LITERATURE DAY

May 2016

MANUEL MARÍA 1929- 2004

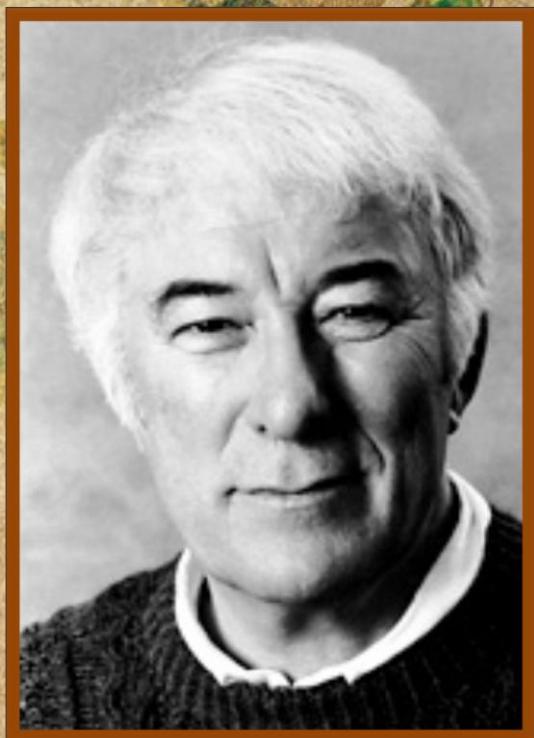
**He was a poet and academic
who wrote in Galician. The topics
of his poems included:
love, art, ethnography, history,
mythology, Galician society,
Galician language and farm works.**

Foi un poeta e académico que escribiu en Galego. Os temas que tratou nas súas obras inclúen: o amor, o arte, a etnografía, a historia, a mitoloxía, a sociedade e a lingua Galega e os traballos do campo.

SEAMUS HEANEY 1939-2013

**He was an Irish poet who won
The Nobel Prize. He wrote about :
Irish rural life and events in Irish history
like politics, culture and mythology.**

***Foi un escritor Irlandés gañador do Premio Nobel. Escribiu
Sobre temas como a vida rural Irlandesa, acontecementos da historia
de Irlanda como a política, a cultura e a mitoloxía.***

Potatoes & Patacas

- Potatoes are used in both poems with the same meaning, as resource of nourishment and a cause of poverty and famine.
- Manuel María's poem is mainly naturalistic, it describes how potatoes are cultivated, picked up and what they are used for.
- Heaney's poem, on the other hand is existentialist, it links potatoes to some childhood memories the author has shared with his mother.

As patacas son empregadas nos dous poemas cun significado semellante, fonte de subsistencia e tamén causa de pobreza e fame.

- O poema de Manuel María é principalmente Naturalista, describe como son cultivadas e recollidas as patacas, e para que se empregan.
- O poema de Heaney, é nembargantes, existencialista, para él as patacas traen recordos da infancia, de momentos compartidos coa súa nai.

WHEN ALL THE OTHERS WERE AWAY AT MASS

SEAMUS HEANEY

When all the others were away at Mass
I was all hers as we peeled potatoes.
They broke the silence, let fall one by one
Like solder weeping off the soldering iron:
Cold comforts set between us, things to share
Gleaming in a bucket of clean water.
And again let fall. Little pleasant splashes
From each other's work would bring us to our senses.

So while the parish priest at her bedside
Went hammer and tongs at the prayers for the dying
And some were responding and some crying
I remembered her head bent towards my head,
Her breath in mine, our fluent dipping knives—
Never closer the whole rest of our lives.

AS PATACAS

MANUEL MARÍA

Os días de Setembro xa mediaron.
Coñécese nas tardes que baixaron.
Ás mañás comeza a facer frío
e son grandes as pingotas de resío.
- Hai que ir xungundo as vacas
e comenzar a apaña das patacas.

Hai patacas cazonas e mariñas;
grandes, pequenas, mareliñas.
Pra apañalas sofren os cadris.
Estas, cor viño, son as do país
que case non pagaron a semente:
¡van cansadas! As da xente
son as grandes. As dos gandos
van da terra en sacos separados.

¡Ainda que non dean cartos, as patacas
ceban os porcos e fan medrar as vacas!

NORTH

SEAMUS HEANEY

I returned to a long strand,
the hammered curve of a bay,
and found only the secular
powers of the Atlantic thundering.

I faced the unmagical
invitations of Iceland,
the pathetic colonies
of Greenland, and suddenly

those fabulous raiders,
those lying in Orkney and Dublin
measured against
their long swords rusting,

those in the solid
belly of stone ships,
those hacked and glinting
in the gravel of thawed streams

were ocean-deafened voices
warning me, lifted again
in violence and epiphany.
The longship's swimming tongue

was buoyant with hindsight—
it said Thor's hammer swung
to geography and trade,
thick-witted couplings and revenges,

OS SOÑOS NA GAIOLA

MANUEL MARÍA

"Galicia docemente
está ollando o mar:
ten vales e montañas
e terras pra labrar!

Ten portos, mariñeiros,
cidades e labregos
cargados de traballos,
cargados de trafegos!

Galicia é unha nai
velliña, soñadora:
na voz da gaita rise,
na voz da gaita chora!

Galicia é o que vemos:
a terra, o mar, o vento...
Pero hai outra Galicia
que vai no sentimento!

Galicia somos nós:
a xente e mais a fala.
Se buscas a Galicia
en tí tes que atopala!

The sea

In **North**, the sea is viewed as distant, violent and unknown.

It reminds the author to a nightmare about a fight between the natural powers.

The author looks for a places where he can hide out from the fury of the sea.

*En **Norte**, a mar é visto como algo distante, violento e desconhecido. O mar lembralle ao autor un pesadelo sobre a lotta entre os poderes naturais. Por iso, o autor busca un refuxio que o protexa da furia do mar.*

Nos **Soños da Gaiola** ofrece unha visión do mar apacible e cercana, o mar sumérxeo nun sentimento de morriña. O autor, Manuel María, manifesta o seu amor polo seu país onde a força do mar de do campo son pilares inquebrantables.

In **Os Soños da Gaiola** the view the author offers of the sea is friendly and close. The sea plunges the author into a feeling of homesickness. The author, shows his love for his country where the power of the sea and the countryside are unbreakable.

ITALIANO

Manuel María - Umberto Saba

Trieste

[Saba]

Ho attraversato tutta la città.
Poi ho salita un' erta,
popolosa in principio, in là deserta,
chiusa da un muricciolo:
un cantuccio in cui solo
siedo; e mi pare che dove esso termina
termini la città.

Trieste ha una scontrosa
grazia. Se piace,
è come un ragazzaccio aspro e vorace,
con gli occhi azzurri e mani troppo grandi
per regalare un fiore;
come un amore con gelosia.
Da quest'erta ogni chiesa,
ogni sua via scopro,
se mena all'ingombrata spiaggia,
o alla collina cui, sulla sassosa

cima, una casa, l'ultima, s'aggrappa.

Intorno
circola ad ogni cosa
un' aria strana, un' aria tormentosa,
l'aria natia.

La mia città che in ogni parte è viva,
ha il cantuccio a me fatto, alla mia
vita pensosa e schiva.

Terra Cha

[Manuel María]

A Terra Cha somentes é:
un povo aquí, outro acolá,
mil arbres, monte raso,
un ceo chumbo e tráxico
no que andan as aves a voar.
O resto é soedá.

Se abbiamo scelto la figura di Umberto Saba come equivalente a quella del nostro caro Manuel María non è perché siano coetanei bensì per le sue similitudini tematiche e stilistiche.

Tutti e due condividono un linguaggio semplice che non abbandona però –al contrario di quello che succede con le tanto attive e presente avanguardie- l’eventuale impiego della métrica e della rima. Inoltre c’è da sottolineare la scelta linguistica delle proprie varianti; tanto il gergo come l’italiano sono lingue bandite dall’uso amministrativo. Infatti nel momento Saba, Trieste si trovava sotto la dominazione austro-ungarica e l’italiano.

Per quanto riguarda invece le concomitanze tematiche esse risiedono fondamentalmente nello strutturare una ricca geografia segnata dalla forte impronta emozionale. La geografia che rende conto di un quotidiano ripreso nelle sue piccolezze; l’incantesimo nei piccoli gesti; una natura campagnola strettamente legata all’animalità domestica.

Ecco i poeti che si allontanano dalla vanità del Vate.

Ecco i poeti che camminano a piedi la terra e la casa.

Ecco i poeti che parlano dell’uomo.

Non è strano quindi osservare in loro un’opposizione sinceramente impostata contro i modelli di vita ipocrita borghese e un trattamento dell’umano caratterizzato dal sapore amaro. Manuel María troverà però - al contrario di quello che succede con l’ermetista Saba - via di scampo nell’attività politica.

Cosa abbiamo fatto a lezione

In questi giorni i a lezioni abbiamo provato a tradurre delle poesie (diretta e inversa) e ci siamo avvicinati a Manuel María e a Saba o quel che vale a dire a Terra Chà, a Trieste , al paesce, alla terra.

A cosa ci è servito?

Vabbe’! Abbiamo tirato fuori una grande conclusione: la più importante.

LA POESIA NON SI DEVE TRADURRE , si deve leggere, si deve anche musicare ma non tradurre, ci facciano il piacere. Al massimo compongano un secondo poema derivato dal primo.

UMBERTO SABA

(Trieste, 1883 – Gorizia, 1957)

AS ORIXES

Umberto Saba, de nacemento Umberto Poli, vén á vida en Trieste, que daquela pertencía ao Imperio austro-húngaro, o 9 de marzo de 1883. Os seus pais foron Rachele Cohen, unha xudía de Trieste, e o veneciano Edoardo Poli, que abandonará a muller antes de nacer Umberto. Este feito atormentará o escritor durante toda a vida e fará que asine as súas obras cun pseudónimo, rexeitando o apelido paterno.

O PSEUDÓNIMO

Ata os tres anos encárgase del a ama de cría eslovena Peppa Sabaz. A relación entre eles foi, tan forte que moitos estudiosos relacionan o pseudónimo Saba co apelido desta muller. Para outros sería unha homenaxe á familia materna, porque "saba" en hebreo significa "avó" ou "vello". En calquera caso, a separación da ama de cría cando a nai o reclama supón o primeiro trauma da súa vida, que lembrará nas poesías do libro *Il piccolo Berto*. A súa infancia transcorrerá chea de melancolía rodeado de mulleres: a nai e dúas tías.

A XUVENTUDE

Aos 20 anos asiste na Universidade de Pisa a cursos de literatura italiana, pero axiña os deixa para seguir, con pouco proveito, outros dos seus variados intereses.

No verán do 1904, despois dunha discusión cun amigo, volta a Trieste cunha forte depresión que o acompañará toda a vida. Neste periodo comeza a escribir poemas e artigos para varios xornais locais.

MILICIA E AMOR

Nos anos seguintes viaxa moito: a Montenegro, que percorre a pé; a Florencia, onde leva unha intensa vida cultural. No 1907, en Salerno, xa como cidadán italiano, fai o servizo militar, unha experiencia que recollerá nos seus "Versi militari".

Nun dos permisos, de volta a Trieste, coñece a Carolina Wölfler, a Lina das súas poesías, a súa futura muller e compañeira da vida, coa que casa polo rito xudeu no 1909. Terán unha filla, Linuccia.

AS PRIMEIRAS OBRAS

No ano 1911 autopublica co pseudónimo Saba o seu primeiro libro, *Poesie*, seguido pouco despois pola escolma *Coi miei occhi*. Do mesmo período é *Il mio secondo libro di versi*, coñecido posteriormente como *Trieste e una donna*.

Para superar un período de crise matrimonial pola infidelidade da muller, en maio de 1913 a familia mûdase a Boloña, onde colabora no xornal *Il Resto del Carlino*, e despois, a Milán. As súas vivencias nesta cidade móveno a escribir *La serena disperazione*.

A GRAN GUERRA

Ás portas da Primeira Guerra Mundial atopamos un Saba fortemente comprometido coa intervención de Italia no conflito. Isto lévao mesmo a colaborar no xornal *Il Popolo d'Italia*, dirixido por Benito Mussolini e a participar na guerra. Durante esta, aínda que se limita a facer tarefas administrativas na retagarda, sofre unha crise nervosa e psicolóxica tan forte que ten que ser ingresado no hospital militar de Milán no 1918.

O LIBREIRO

Co fin da guerra, volta a Trieste coa familia e faise cargo da librería anticuaria Mayländer, da que se fai axiña propietario e que rebautiza co nome de "*Libreria antica e moderna*".

A CONSAGRACIÓN LITERARIA

No 1922 publícase a primeira edición da súa obra máis importante: *II Canzoniere*, concibida coma unha autobiografía en versos. A esta seguirán outras edicións cada vez más extensas ata a versión definitiva do 1961, trala morte do escritor. De todos os xeitos, o recoñecemento oficial por parte da crítica e dos novos escritores non chegará ata 1928, cando a revista *Solaria Ile* dedica un monográfico.

A PERSECUCIÓN

Como xudeu, Saba é vítima das leis raciais fascistas e así no 1938 vese obrigado a ceder a librería a un empregado e a emigrar a París. Cando comeza a Segunda Guerra Mundial volta a Italia, primeiro a Roma e despois a Florencia, onde se esconde e sobrevive en condicións precarias, axudado polo seu amigo o poeta Eugenio Montale.

A POSGUERRA

Rematada a guerra trasládase a Milán onde colabora durante uns dez anos no xornal *Il Corriere della Sera*. Neste tempo publica novas edicións do *Canzoniere*, así como a obra en prosa *Scorciatoie e racconti* coa editorial Mondadori. É xa un escritor famoso e recibe numerosos premios e recoñecementos, como o Premio Viareggio no 1946.

ÚLTIMOS ANOS

Os seus problemas nerviosos van a máis, polo que no 1955 decide internarse nunha clínica en Gorizia, onde morre o 25 de agosto de 1957, cando estaba traballando na súa novela *Ernesto*.

Esta obra inconclusa, de carácter autobiográfico, narra a iniciación ao amor homosexual dun mozo triestino e será publicada no 1975, por vontade da súa filla.

UMBERTO SABA: LA CAPRA

Ho parlato a una capra.
Era sola sul prato, era legata.
Sazia d'erba, bagnata
dalla pioggia, belava.

Quell'uguale belato era fraterno
al mio dolore. Ed io risposi, prima
per celia, poi perché il dolore è eterno,
ha una voce e non varia.
Questa voce sentiva
gemere in una capra solitaria.

In una capra dal viso semita
sentiva querelarsi ogni altro male,
ogni altra vita.

Versión do alumnado de AV1: A CABRA

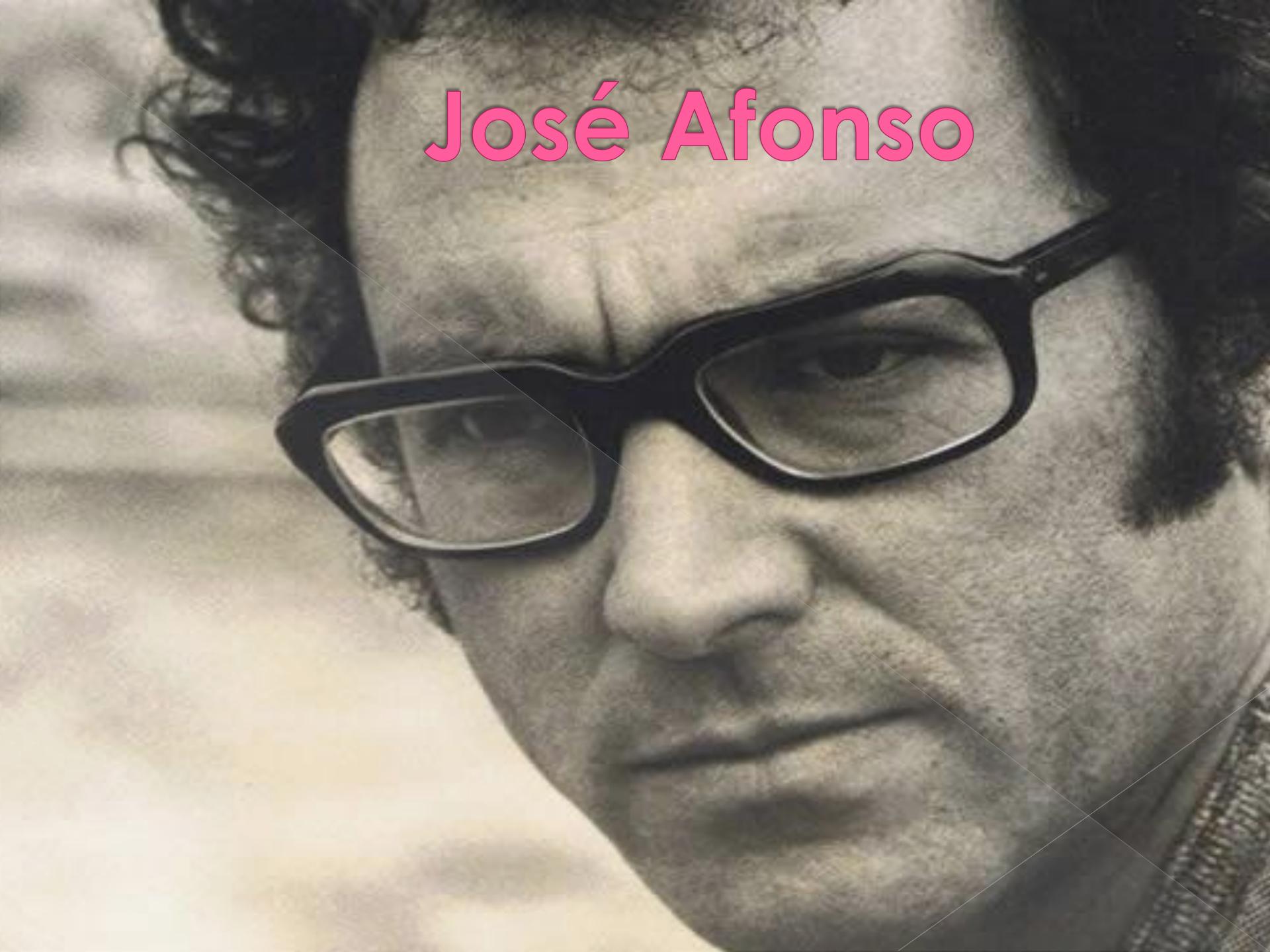
Falei cunha cabra.
Estaba soa no prado, estaba atada.
Farta de herba, mollada
pola chuvia, beaba.

Aquel monótono beo fraternizaba
coa miña dor. E eu respondín, primeiro
de chanza, despois porque a dor é eterna.
ten unha voz e non cambia.
Esta voz oía
xemer nunha cabra solitaria.

Nunha cabra de rostro semita
sentía o queixume dos outros males,
das outras vidas.

PORTUGUÉS

Manuel María - José Afonso

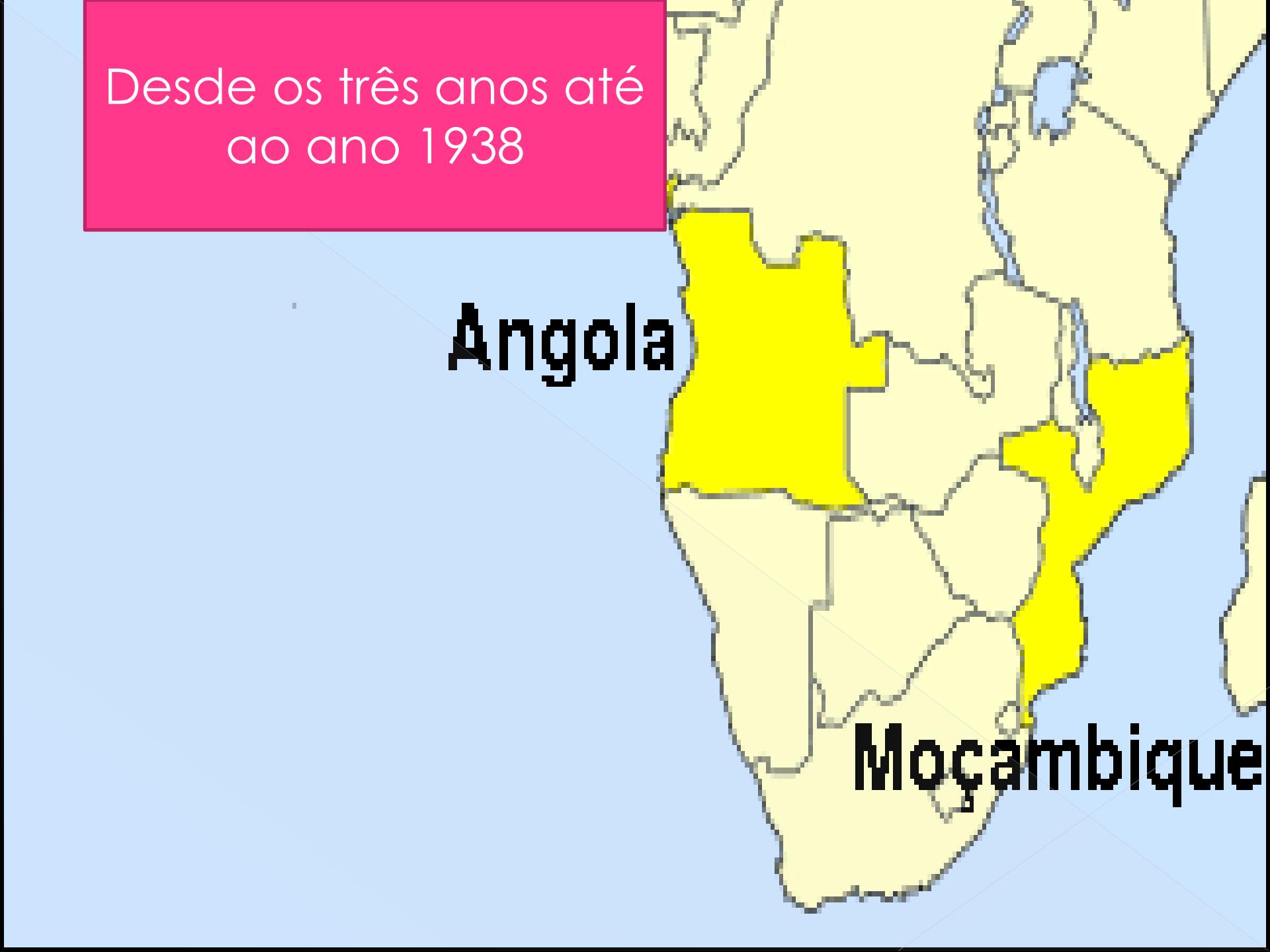
A close-up, sepia-toned portrait of José Afonso. He is wearing dark-rimmed glasses and a dark beret. His eyes are closed or heavily shadowed, and he has a contemplative expression. The lighting is dramatic, casting deep shadows on one side of his face.

José Afonso

Nasceu em 1929 e viveu até aos 3 anos.

Desde os três anos até
ao ano 1938

A map of southern Africa showing the outlines of several countries. The country of Angola is highlighted in yellow. The country of Mozambique is also highlighted in yellow. The map includes parts of South Africa, Zambia, and Malawi.

Angola

Moçambique

A portrait of António de Oliveira Salazar, the Prime Minister of Portugal from 1932 to 1968. He is shown from the chest up, wearing a dark suit, a white shirt, and a dark tie. He has a serious expression and is looking slightly to his left. The background is a soft-focus image of the Portuguese flag.

Volta para Portugal para
viver com o seu tio,
fervoroso admirador do
Salazarismo.

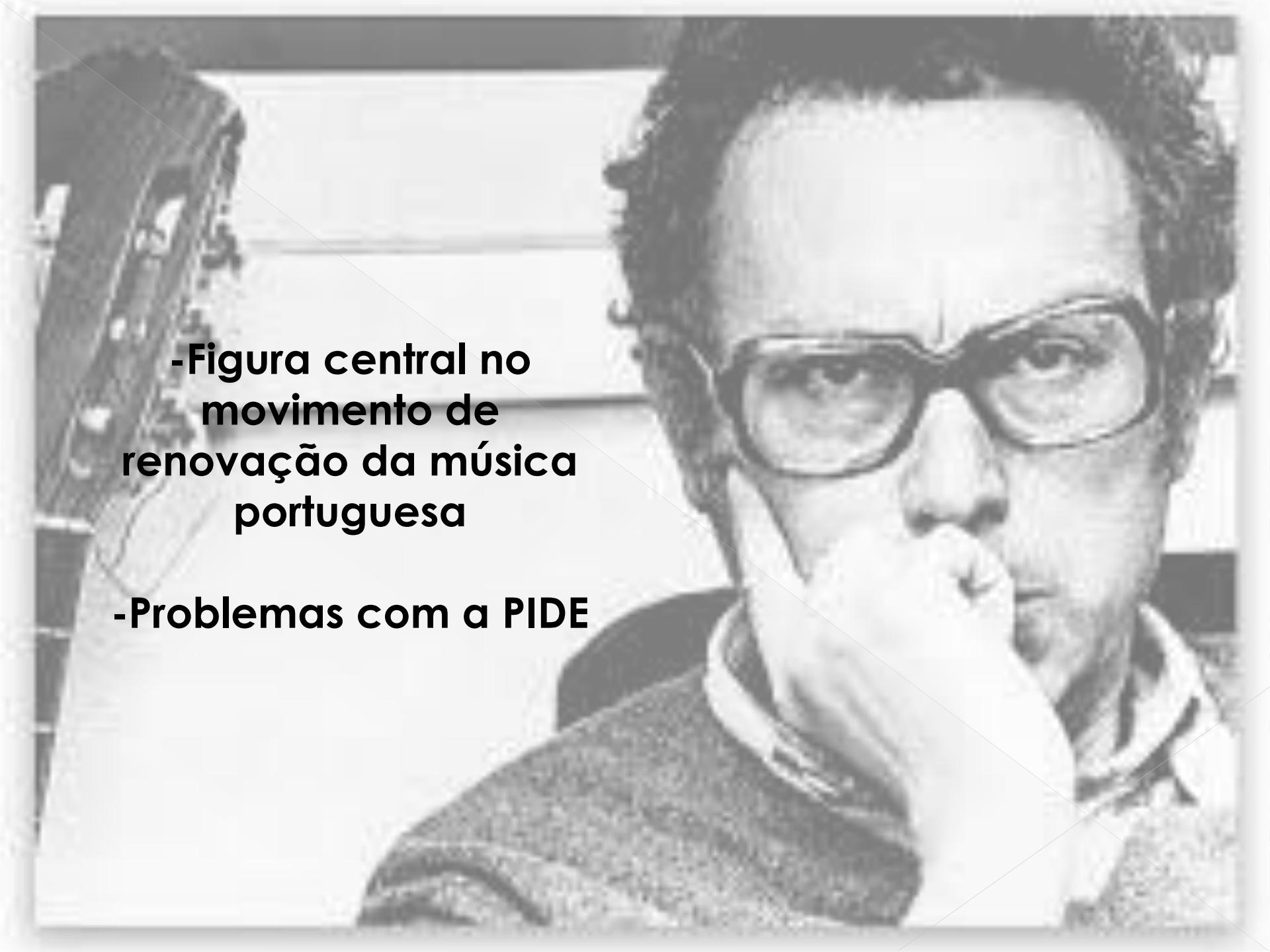
Em 1949 inscreve-se na Faculdade de Letras.

Maria Amália de Oliveira

A black and white photograph capturing a man in profile, leaning into a microphone stand. He has dark, curly hair and wears dark-rimmed glasses. He is dressed in a light-colored button-down shirt. His hands are positioned on the neck of a light-colored acoustic guitar. The background is dark, making the subject stand out. A diagonal line of text is overlaid across the middle of the image.

A sua canção, uma arma
contra a Ditadura

A black and white photograph of a man with dark, curly hair and glasses. He is resting his chin on his hand, looking thoughtfully towards the camera. The background is slightly blurred.

**-Figura central no
movimento de
renovação da música
portuguesa**

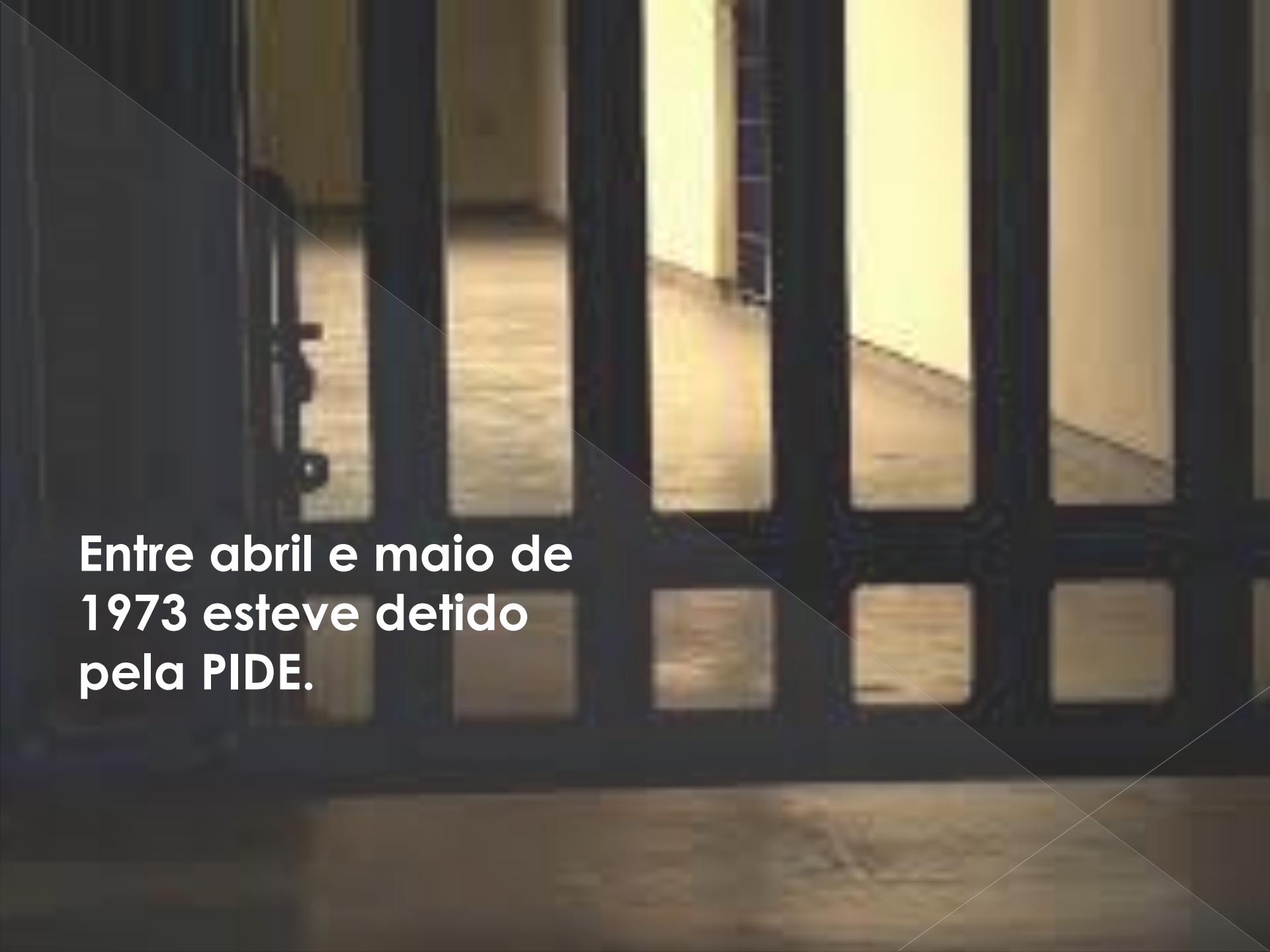
-Problemas com a PIDE

Casa de novo, con Zélia

**“Grândola, Vila Morena”: senha do
Movimento das Forças Armadas no
golpe do 25 abril de 1974**

**Entre abril e maio de
1973 esteve detido
pela PIDE.**

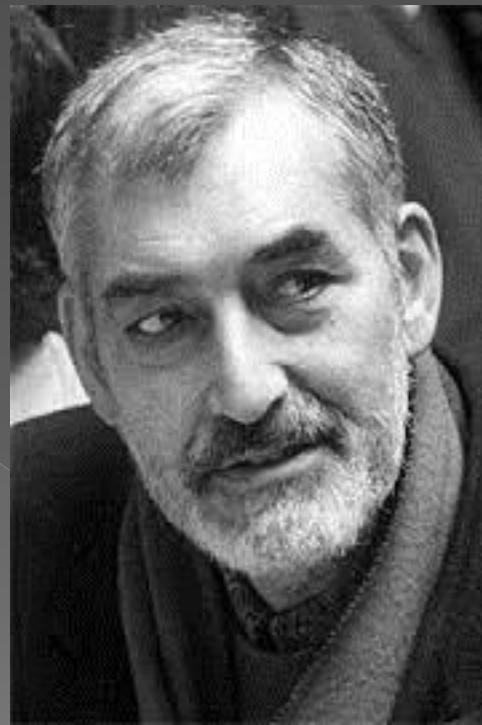
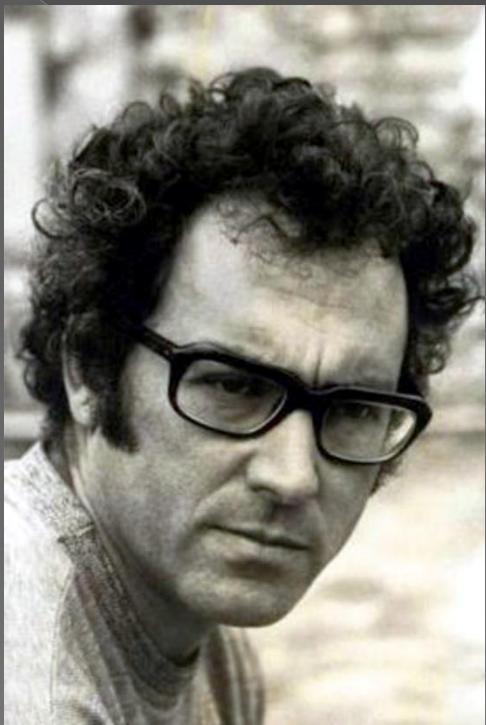
**-Após a Revolução, continuou
a cantar.**

-Otelo Saraiva de Carvalho

A black and white portrait of a man from the chest up. He is wearing round-rimmed glasses and a dark suit jacket over a light-colored shirt. His hair is dark and receding. The background is a plain, light color.

**-Falece em 1987 vítima
de ELA.**

**Coincidências entre os dois autores: Manuel María
e José Afonso (Zeca Afonso)**

Homenagem a Manuel Maria

Letras Galegas 2016

Aluno: Xosé Miguel Fernández Vázquez

Eles comem tudo Eles comem tudo

Curso: Português – Intermédio 1, grupo 3.

Eles comem tudo E não deixam nada

Os Vampiros

José Afonso

No chão do medo Tombam os vencidos

No céu cinzento sob o astro mudo

Ouvem-se os gritos Na noite abafada

Batendo as asas Pela noite calada

Jazem nos fossos Vítimas dum credo

Vêm em bandos Com pés veludo

E não se esgota O sangue da manada

Chupar o sangue Fresco da manada

Se alguém se engana Com seu ar sisudo

Se alguém se engana com seu ar sisudo

E lhes franqueia As portas à chegada

Eles comem tudo Eles comem tudo

Eles comem tudo Eles comem tudo

Eles comem tudo E não deixam nada [Bis]

Eles comem tudo E não deixam nada

A toda a parte Chegam os vampiros

Eles comem tudo Eles comem tudo

Poisam nos prédios Poisam nas calçadas

Eles comem tudo E não deixam nada

Trazem no ventre Despojos antigos

Mas nada os prende Às vidas acabadas

São os mordomos Do universo todo

Senhores à força Mandadores sem lei

Enchem as tulhas Bebem vinho novo

Dançam a ronda No pinhal do rei

Homenagem a Manuel Maria

Letras Galegas 2016

Análise semântica - O tema “Os vampiros” é uma paradigmática alegoria do cantautor para exprimir, de uma forma velada, a funesta imagem deixada pela opressão, concretamente pelos agentes da polícia – PIDE-DGS.

A primeira estrofe contextualiza o ambiente cinzento medonho dos vampiros em noite calada, opressiva, com o objetivo de se alimentarem dos privilégios das pessoas – “vêm em bandos com os pés de veludo/chupar o sangue fresco da manada.” O ambiente persecutório é expresso, a nível musical, pelo ritmo ternário e pelo harpejo repetitivo da viola a dois acordes.

A segunda estrofe reitera as críticas aos opressores, caracterizando-os de agentes sem escrúpulos e sem remorsos dos crimes que cometem: “trazem no ventre/ despojos antigos/ mas nada os prende às vidas acabadas”.

O refrão acentua um ritmo ternário à melodia mais intensa e de uma cadência repetitiva. A alegria esfusiente dos opressores contrasta, de uma forma deliberada, com todos os que são vítimas criando um novo espaço de

revolta entre os ouvintes. “São os mordomos do universo todo /senhores à força/ mandadores sem lei/ enchem as tulhas/ bebem vinho novo/ dançam a ronda no pinhal do rei”.

O sofrimento atinge o seu estado final com a morte dos resistentes que acreditavam numa vida melhor – em liberdade. “No chão do medo/ tombam os vencidos/ ouvem-se os gritos/na noite abafada/ jazem nas fossas/ vítimas de um credo/e não se esgota o sangue da manada.”

A alegoria, apesar de plasmar o sentimento de tristeza, de angústia, deixa antever uma réstia de esperança porquanto “o sangue da manada não se esgota”, ou seja, por mais vítimas que provoquem os opressores não conseguem eliminar tantos resistentes, tantos seguidores, tal é a força da razão que lhes assiste.

Poder-se-á acrescentar que este tema se tornou histórico não só por se revelar a imagem de sofrimento mas por ser o espelho da resistência tal o efeito provocado pela injustiça que gera nos prosélitos da liberdade.

O poema apela a valores tais como a coragem e a capacidade de resistência.

<http://folhadepoesia.blogspot.com.es/2014/09/eles-comem-tudo-zeca-afonso.html>

Homenagem a Manuel María

Letras Galegas 2016